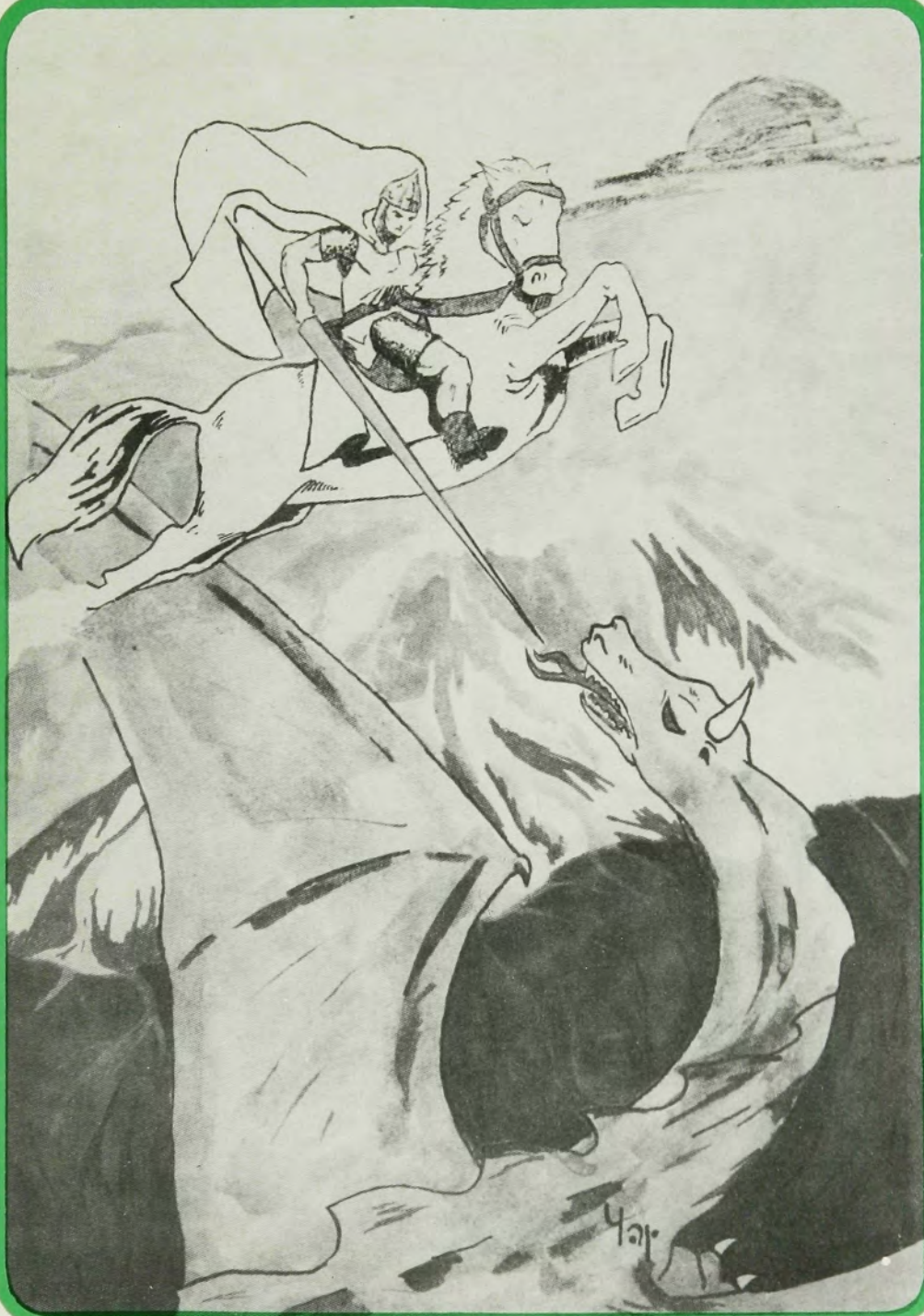

ЮНАК

ЮНАК

"Юнак" — журнал пластового юнацтва.
Появляється щомісяця крім липня і серпня.
Видає Головна Пластова Булава.

ТРАВЕНЬ 1973

Ч. 5 (117) РІК XI

Редагус колегія.

Головний редактор:

пл. сен. Ольга Кузьмович.

Члени редакційної колегії:

ст. пл. Уляна Влизнак,
пл. сен. Тоня Горохович,
ст. пл. Богдан Колос,
пл. вірл. Ксеня Ожежинська
ст. пл. Юрій Павлічко,
пл. сен. Олександра Юзенів

● Усі редакційні матеріали слід слати на адресу головного редактора.

● Редакція застерігає право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

Річна передплата:

США і Канада — \$7.50
(за два роки — 1973/74 — \$14.00)
Австралія — 4.50 австр. дол.
Австрія — 100 шілінгів
Аргентина — 10.00 пезів (нових)
Бельгія — 150.00 бел. франків
Вел. Британія — 1.25 фунта
Італія — 2.000 лірів
Німеччина — 12.50 нім. марок
Франція — 15 франц. франків

Ціна одного числа:

у США і Канаді — 75 центів.

З М І С Т

1 Привіт Верховному Архiepіскопoвi	
2 Гутірка з Юними Друзями	Подруга Гребля
3 Проф. Ігор Соневицький	О. Кузьмович
4 Молодь протестує	**
Сенатор проф. Павло Юзик	В. Соханівський
5 Українські альпіністи в Африці	У. Влизнак
6 Весняне	Г. Козаченко
7 Лиси — опришки	Л. Ю.
9 Маємо три катедри українознавства у Гарварді	**
Пісня	І. Муратов
10 Юліяна Осінчук	О. Кузьмович
Марш	Ю. Осінчук
11 Юнацтво про музику	М. Сохан
12 Фоторепортер питає	**
12 На українському музичному фестивалі пластунки першунями	**
13 Успіхи наших друзів	**
Баллада про материне серце	О. Лубська
14 Що читати?	
Стежки	Т. Коломісць
15 Одяг Печеніжина	М. Лабунька
17 Модерні яхти	Скіпер
19 Вишкільний табір для гурткових	**
20 Технічний словник	М. Горбач
22 До нас пишуть	
23 Хроніка	
27 Спорт, загадка	
28 Оголошення	
29 - 32 Посмертні згадки, пресфонд	

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Олег Кандиба, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун, пл. сен. Орест Слупчинський, Марія Шкурка.

● На обкладинці: Аквареля пл. розв. Павла Чарського "св. Юрій", виставлена на молодечій виставці в Нью-Йорку.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2445 A Bloor St. West, Toronto 21, Ont. Canada

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ontario, — M6S 1P7 — Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave, Babylon, N. Y. 11702, U.S.A.

Second class mail registration number 2185 ● Printed by Kiev Printers Ltd., 860 Richmond St. W., Toronto 3, Ont.

СЕРДЕЧНО ВІТАЄМО ВАС, ВАШЕ БЛАЖЕНСТВО!

Зоя Когут

ВІЗИТА ПАСТИРЯ

Кардиналові Кир Йосифові Сліпому

Бредеш життям — байдуже і безкрило,
Десь в натовпі розтоптана пилина...
І раптом — відгуваєш дивну силу!
І раптом — розправляєш гордо спину,
І голову підносиш:
Ти — людина!

Ти — застка візности!
Тобі дано любити,
Тобі дано — дивитися на небо!
Тобі дано — твій клатик твого світу,
Світлішим залишити після себе!..

Тобі дано боротись і горіти!
Тобі дано!.. А ти бродив безсило...
Хто ж міг в тобі надії воскресити?
Хто поглядом підніс твій зір від пилу?

Лиш сильний духом міг малу людину
Так сколихнути!..
Усміх Ваш... Облизгя...
Хто зрозумів, що в день цей, в цю хвилину,
Ходив між нами
Велетень сторігзя,
І Син Великий — України?...

Світлив: Я. Левциу із щоденника "Глоб енд Мейл".

З нагоди побуту в Торонті Їх Блаженства, Блаженнішого Верховного Архиспископа і Кисво-Галицького Митрополита, Кир ЙОСИФА VII, Голови Помісної Української Католицької Церкви, відбулася в Торонті в неділю, 6 травня ц.р., в найбільшій залі "Мейпл Ліф Гарденс" величава релігійно-національна маніфестація при участі всіх Владик Української Католицької Церкви в Канаді, представників федерального, провінційного і міського урядів, представників української, етнічної і англомовної преси, радія і телевізії, численних делегатів наших церковно-релігійних і громадських орга-

нізацій, численної української молоді, а зокрема молоді Пласту і СУМ-у в одностроях і зі своїми прапорами та нашого громадянства, разом у числі понад 12.000.

Після Торжественної Служби Божої у залі "Мейпл Ліф Гарденс" з участю Блаженнішого Кир Йосифа VII (на світлині — по середині перед престолом) відбувся тамже величавий концерт з добірною програмою, в якому взяла участь також і наша пластова молодь з Торонта.

Пластун увічливий

Мистецтво подобатися — це однозначне із ростом вгору, мистецтвом ставатися індивідуальністю, відрізняватися, бути успішним, щасливим.

Лорд Честерфілд

Дорогі Юні Подружки і Друзі!

Для успіху в житті чемність, тактовна поведінка більше значать, ніж вроджені таланти. Але її не здобудеш, коли не думаєш про добро інших людей, про їх добре самопочуття. Ласкавість і приязне відношення до людей робить чуда. В англіїців є така приповідка: "Добрі манери роблять людину", тобто щойно така людина, яка набула культуру поведінки, гідна зватися справжньою людиною. Багато славних людей стали такими завдяки мистецтву поведінки, і навпаки — багато здібних талановитих людей зруйнували себе через невідповідну поведінку.

Тому до VI-тої точки пластового закону подано таке пояснення: увічливий той, хто "допомагає в чесній справі, де до цього нагода, відступає кому слід першість і гарно поводить з усіма, а особливо зі старшими віком та з жінками. Його ввічливість не сміє робити враження пониження, бо це незгідне з поняттям лицарськості".

Допомога в чесній справі

Часто почуєте, що пластун — це той, хто радіє, коли має нагоду комусь прислужитися доброю порадою, допомогою у виконанні якогось діла, хто завжди охочий виявляти свою увагу до інших людей. Ось мама поспішає з роботою в хаті — діти намагаються їй допомогти накрити стіл, помити посуд, поскладати не тільки свої речі, але й інших членів родини. На вулиці допоможуть перейти старшим людям, коли слизько і легко впасти, піднесуть комусь щось, коли загублять тощо. У домі не викрикують так, якби це було в лісі, не гонять, зате уважливо вітають старших і своїх ровесників, не заваджають там, де хтось працює. Ознака доброго виховання юнаків — це те, що вони вітають старших, уступають їм місце, дають першість усюди. Те ж саме повинно бути у відношенні до жінок і до своїх товаришок-ровесниць.

Пам'ятайте, що люди люблять, коли виявляти до них увагу. Чемність не коштує нам нічого, але за неї можна купити так багато, що того не дістати ні за які гроші. Тому то в купецькому світі так дбають про неї. Чемністю у крамниці, у бюро подорожів чи будь де здобувають клієнтів. Чемне відношення поміж начальником бюро і службовцями впливає на успішність та продуктивність праці. Тактом можна здобути те, чого не здобудеш силою.

Лицарськість, ввічливість, пониження

Не допоможуть здібності людині, якщо їй бракує добрих манер. Багато вартісних людей з добрим серцем і чесними намірами мають вогорів через брак чемної поведінки. Коли не набути форм чемної поведінки в юності, тяжко це зробити в старшому віці.

Лицарськість зобов'язує зокрема хлопців і мужчин обороняти і допомагати слабшим. Звідси й походить вимога чемности, щоб виявляти увагу зокрема до жінок. Але лицарськість — це також і відвага, почуття справедливості, виrozumіння, пошана переконань інших, — словом усе, що має на оці добро інших. Ввічливість — тільки видимі ознаки лицарської поведінки.

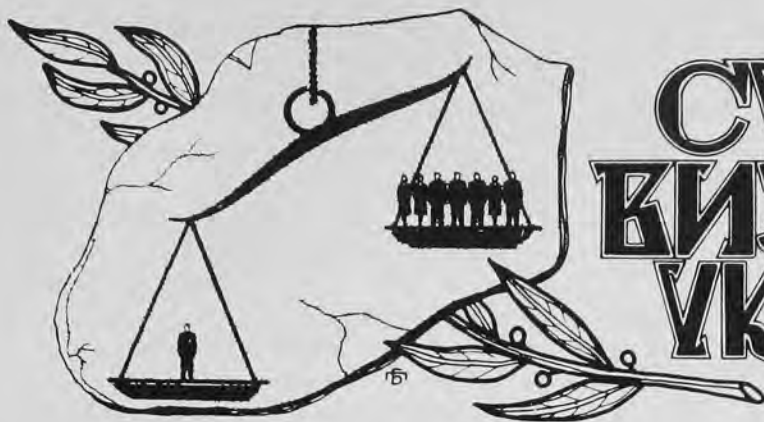
Будьте щирі. Але не говоріть забагато про себе чи про інших. Дозвольте іншим також щось сказати. Вони будуть вдячні вам, що ви їх послухали. Але найважливіше — не виходьте з рівноваги, за ніяких умов не дозволяйте язикові папляти всього, що прийде до голови. Люди часто гніваються без дійсної причини, щось собі урокують. Не робіть собі ворогів сварками, перевагою свого настирливого переконання у дискусіях. Цим можна втратити приятелів. Не критикуйте, не шукайте тільки за помилками. Куди краще похвалити когось, ніж критикувати. Майте почуття гумору, дозвольте часом посміятися також із себе. Коли будете самі сміятися з себе, не будуть з вас сміятися інші.

Можна б давати багато прикладів чемної поведінки, але їх треба вивчити і засвоїти із брошурки п. н. "Правила доброї поведінки", авторками якої є Ф. Любінецька і О. Кузьмич. Набувати можна у "Плаю", Торонто, 768 Квін Ст. Вест.

Ознайомтесь із ними і плекайте чемність. Вона відкриє вам двері до гарного, успішного життя.

Скоб!

Подруга Гребля

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ПРОФ. ІГОР СОНЕВИЦЬКИЙ

Проф. Ігор. Соневицький широко відомий серед пластунів, зокрема з околиць Нью-Йорку, де він постійно проживає та проводить свою музичну працю як учитель, диригент композитор і акомпаніатор. Він доктор музикології, студіював у Відні та Мюнхені, а тепер є професором Українського

го католицького університету в Римі.

Проф. Соневицький — активний член не лише українських наукових товариств (як НТШ чи УВАН) та один із засновників Українського музичного інституту у США, але належить також до американського Музикологічного т-ва і Т-ва музичних видань.

Вся його праця, наукова і композиторська, спрямована на українську музику і її спопуляризування, як ось наприклад праця під назвою "Скарбниця української народної пісні", докторська праця про Артема Веделя, праця про музичну спадщину Нестора Нижанківського, про праці недавно померлого проф. Зиновія Лиська чи про стрілецькі пісні Романа Купчинського.

Як композитора знаємо проф. І. Соневицького з його відомої кантати "Любів Україну", пісні "Слухайте, слухайте", пісень до слів І. Франка і В. Симоненка, з балету "Попелюшка", музики до "Лісової Пісні" та інших музичних оформлень для Студії мистецького слова в Нью-Йорку, про яку ми писали вже широко в "Юнаку". Проф. Соневицький написав також

МУЗИКА

із більших композицій фортепіановий концерт "Ге-дур", який виконують тепер частинами з нагоди 20-річчя Українського Музичного Інституту в США, та оперу "Зоря", що чекає виведення.

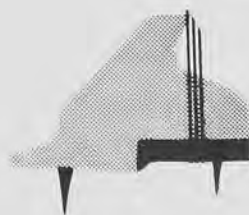
Наше пластове юнацтво напевно не знає, що саме проф. І. Соневицький зробив музичну обрібку до таких загальнолюблених таборових пісень, як "Чорна кура" чи "У лісі, на полянці".

Але численні учні-пластунки знають його як щироного приятеля молоді, який завжди хоче допомогти і заохочує до всебічного пізнання музики.

У своїй широкій музичній активності проф. І. Соневицький диригував хорами в Нью-Йорку, Ньюарку і Клівленді, а останньо став диригентом добре відомого серед пластунства хору "Думка" в Нью-Йорку, через ряди якого пройшла вже безчисленна кількість охочих завжди до співу пластунки і пластунів.

Диригент, композитор, піяніст і учитель — проф. І. Соневицький — це втілення справжнього музики, який може стати зразковим прикладом до наслідування для нашої дуже зацікавленої музикою української молоді.

О. Кузьмович

Молодь протестує

Здається, сьогодні вже у цілому вільному світі українська молодь включилася у протести проти хвилі переслідувань та арештів українських науковців, журналістів та письменників в УРСР.

Ось у Німеччині, у Мюнхені Спілка Українських Студентів влаштувала демонстраційну голодівку в самому серці цього міста. 14 студентів (10 хлопців і 4 дівчат) пролежали 30 годин, оточені символічно колючим дротом, закутані у спальні мішки, розвісивши відповідні транспаренти та плякати. Інші студенти роздавали прохожим летючки, пояснюючи причину такої акції.

Цей протест викликав широкий відгомін серед населення Мюнхену.

Інший спосіб протестаційної акції вибрала українська молодь у Нью-Йорку, проголошуючи т. зв. "Банк крови" на день 31 березня 73 р. Ця жертва крови — це заява перед вільним світом, що українська молодь символічно дає життя потребуючим в Америці, але цим хотіла звернути увагу на безправства та знущання, що їх зазнає український нарід на рідних землях.

Знаємо, що багато нашої молоді збирає також підписи професорів своїх університетів із осудженням останніх подій в Україні та в обороні українських інтелектуалів під большевицьким режимом. До всіх цих акцій вияснювання чужинцям останніх подій в Україні допомагають памфлети англійською мовою, що їх видало видавництво "Смолоскип" та роздає безплатно.

З радістю підкреслюємо, що наше старше пластунство і старше юнацтво бере активну участь у всіх цих акціях.

Сенатор Проф. Павло Юзик

THE SENATE
CANADA

"Зберігаймо й плекаймо свою українську мову й культуру в повноті та через всебічну участь у всіх галузях життя далі робім свій особливий вклад у розбудову Канади та в свободу й поступ українського народу".

Сенатор П. Юзик

Наш журнал бажає, враз із цілою українською пресою, відзначити також 10-річчя однієї радісної події в житті українців Канади — а це 10 років від моменту, коли нашого доброго пластового приятеля і дорадника призначено сенатором Канади. Сьогодні він — це єдиний діючий сенатор-українець не лише в Ка-

наді, але й у світі. Ми точно не знаємо, чому уряд прем'єр-міністра Дж. Діфенбекера назначив на цей такий почесний і важливий пост проф. Павла Юзика, одного з півмільйона українців у Канаді. Але ми знаємо, що сенатор Юзик — дуже цікава людина.

Народився він в українській родині піонерів; бачив і переживав труднощі, тяжку піонерську працю батьків, — але одночасно завважував, що вони ходили до своєї рідної церкви, читали українські книжки, газети, практикували українські традиції, а одночасно брали активну участь у розбудові країни їхнього поселення. Від своїх батьків, яких сен. Юзик завжди дуже гарно та тепло згадує, він навчився працьовитості, характерності, важливості освіти і знання, а передусім як бути завжди собою — значить українцем — серед неукраїнського оточення. Він не соромився і не боявся говорити, хто він та чого він бажає.

У своїх студіях сенатор Юзик добув ступені "Б.А." та докторату з історії та слов'янської літератури, і сьогодні він звичайний професор університету у столиці Канади — Оттаві. Як учитель і педагог він завжди дуже любив молодь і тому став основником молодечої організації МУНО та студентської СУСК. Крім цього, він член багатьох наукових та громадських організацій.

Своєю широкою науковою працею сенатор Юзик кладе перед очі канадського населення факт, що українці, як і інші етнічні групи, це не лише звичайні емігранти, які шукали кращого прожитку, — але що вони дали конкретний і значний вклад у розбудову Канади і тому повинні почуватися повноцінними громадянами Канади на рівні з англосаксонською і французькою етнічними групами. Незвичайно важливий вклад у канадську інформацію про українців становить стаття Юзика про українські церкви в "Енциклопедія Канадіяна" 1958 р., якщо беремо на увагу, скільки енциклопедій не подає ніяких інформацій про українців або подає їх фальшиво.

Праці сен. Юзика такі важливі й корисні для нас, що його ім'я залишиться на завжди в історії українства в Канаді. Тому не диво, що прем'єр-міністр Дж. Діфенбейкер назначив 4-го лютого 1963 р. Павла Юзика сенатором Канади.

Саме з приводу цього десятиріччя Комітет Українців Канади улаштував святковий вечір з участю губернатора Онтаріо, представників уряду, церков та українських організацій у Торонто. Федеральний міністр С. Гайдаш прегарно оцінив велику піонерську працю сенатора Юзика у розбудові мозаїки багатокультурності етнічних груп у Канаді. Багатокультурність — це заперечення давнішого т. зв. мелтінг поту". Працю сен. Юзика відзначили не лише українці та канадці, але теж інші етнічні групи, обдаровуючи його особливішими нагородами і медалями. Павло Юзик через свою працьовитість, інтелект, широке знання і зацікавлення являється передовим сенатором, якого канадський уряд висилає часто як делегата на різні міжнародні конференції, як напр. до Об'єднаних Націй, НАТО тощо.

Нашим читачам буде цікаво знати, що сен. Юзик, якому пластові ідеї дуже близькі, брав участь у Пластовому Конгресі Другому та Конференції Українських Пластових Організацій у Торонто в 1970 р. Він — великий приклад для наслідування пластовій молоді.

В. Соханівський

Українські альпіністи в Африці

В одному з чисел "Юнака" за 1971 р. (ч. 8-9) ми розповідали про українських альпіністів у Екваторі. Цього року ті самі, вже нам відомі альпіністи, ст. пл. Андрій Навроцький і д-р Орест Заклинський, поїхали шукати пригод ще далі, бо аж до Східної Африки. Під час одномісячної подорожі вони відвідали Етіопію, Уганду, Кенію і Танзанію.

Гора Кенія.

Село біля Гонад в Етіопії.

Чому наші мандрівники вибрали такі далекі країни? Друг Андрій вияснює, що у східних частинах Африки чудова природа і найцікавіші верхи гір та історичне минуле. У дев'ятнадцятому сторіччі було велике зацікавлення Східною Африкою. Ніхто не знав точно, де починається ріка Ніль, бо до того часу тільки монахи їздили в неznані країни. Коли один з них розповідав, що бачив сніг в околицях Екватора, ніхто не хотів йому вірити. Тому стало багато легенд про цю частину Африки, наприклад, що Ніль впливає у т. зв. "горах місяця", що тепер звуться Рувензорі. Вершки

Ст. пл. А. Навроцький і д-р О. Заклинський
на вершці гори Кіліманджаро.

Ст. пл. Андрій Навроцький і д-р О. Заклинський
у розмові з д-ром С. Зошком.

Стенлі й Бейкер, оточені буйною та екзотичною фавною, зацікавили Андрія й Ореста, і вони вирішили їх пізнати. Наперекір їхнім мріям і плянам у тому часі в Уганді була напружена політична ситуація, і вони могли бути в цій країні тільки один вечір.

Дуже цікаво розповідає Андрій про Етіопію, де офіційна релігія — християнство. Там саме Андрій та Орест зустрілися з українським пластуном д-ром Степаном Зошком, що працює вже довгі роки хірургом у шпиталі імператора Гайле Селассіє і мав нагоду часто бачитися з цісарем Етіопії. (Стаття д-ра Зошка про "Сімієн — найвищі гори Етіопії" була на сторінках "Юнака" в серпні 1972 р., а давніше "Юнак" писав також про пригоди цього приятеля нашої пластової молоді.)

Перша альпіністична спроба Андрія та Ореста в часі їхньої подорожі до Східної Африки була на гору Кенію, понад 17.000 стіп високу. Друга виправа була на славну гору Кіліманджаро — більше ніж 19.000 стіп заввишки, технічно найважча до здобуття гора в Африці. Хоча підхід зі сходу легкий, вони йшли західнім, багато труднішим, але цікавішим під-

ходом. На нижчих рівнях вони муіли проби-
ватися крізь густі джунглі, і ця мандрівка три-
вала шість днів та мала багато цікавих пригод.

Андрій каже, що важко самими словами
передати повне враження від цієї цікавої ман-
дрівки, тому краще було б бачити прозїрки,
які він висвітлював у Нью-Йорку на запрошен-
ня Карпатського Лещатарського Клубу.

Ст. пл. Уляна Близнак

«Молоде перо» в Україні

ВЕСНЯНЕ

Мабуть, це жакливо,
коли дівчина
йде парком
серед тихих пахоців землі
і не розуміє,
зому по вулиці
йдуть і цілюються,
не зважають на густі стебла трави,
подих незайманого,
цнотливого неба.
Ну, нащо їм цілуватись,
коли весна,
коли дерева прагнуть розкритися
листям
назустріз вранішнім росам?
І нащо їм цілуватись,
коли небо живе
ніжною мелодією ніжного лету,
коли в небі живуть
огі Антуана де Сент-Екзюпері?...
Дихає сивою мудрістю золотобанна
Лавра.
Незлізено-соту весну стрігає вона...
Лаврові бані
жовтаво-м'яким саявом
розуміють мою юність:
і мудрість глибоких віків
проростає раптом крізь мене.
І вже не дивуюсь,
що не могла осягти,
зому люди ходять по двоє,
дивляться в огі одне одному
і просто
цілюються...
Це ж бо ти, —
з тебе все постало,
вігносте.

Галина Козагенко
(«Дніпро», Київ, 3, 1972)

Лиси - опришками

ної поляни, на краю лісу. Затримались і обережно розглядають поляну.

Соняшну поляну освічував місяць, а посередині її на скелі стояла постать "Олекси Довбуша". Ось вона знову підняла тяжку трембіту, і полинув поклик до легінів. Це був комендант Ярکو — пізнали хлопці, коли наблизились. Одитий був у гуцульський одяг, з крисанею на голові — "файний гуцул". З інших кінців поляни підходили інші гуртки.

— Гей, легіні, а чи хочете стати моїми опришками? — спитав "Олекса Довбуш".

— Хочемо! — відповіли юнаки.

— Не всі можуть стати опришками! Тільки найвідважніші, найспритніші з вас, ті, які успішно перейдуть пробу, будуть моїми опришками. — Махнув рукою, і булавні Ромко та Юрко, які стояли біля нього, запалили смолоскипи і повели юнаків стежкою вниз — де озеро й потік. Ішли за "Довбушем" і "опришками" — рядочком, у цілковитій тиші. Вкінці прийшли до потоку. Тут побачили свіжозрубану смереку, перекинену через потік.

— Тепер покажіть, хто з вас що вміє. Перейдіть цю "прірву" по смереці. Хто перейде, може далі пробувати стати опришком, — грізно говорив друг Ярکو. — Хто не перейде, хай вертається додому.

Два опришки присвічували смолоскипами, а юнаки, розпростерши для рівноваги руки, поволі одинцем переходили по смереці. Не всі, деякі полетіли в "прірву" і з замоченими по кістки ногами відходили вбік. "Лиси" щасливо перейшли цю пробу, хоч не було це так легко.

Вчора ввечорі при ватрі комендант табору оповідав юнакам про Карпати та про славного ватажка опришків — Олексу Довбуша. Після ватри бунчужний наказав усім узяти зі собою мішки до снання, топірці та лямпки, і булавні розпровадили гуртки на різні місця оселі та наказали там ночувати.

"Лисам" припало місце аж за дорогою, в малім ліску. Полягали спати, але не спалось.

— Напевно буде алярм, шкода навіть позіхати... (про роздягання не було й гадки).

— Або будуть на нас нападати...

— А, може, маємо щось тут шукати?

Вкінці лишили Ігоря на стійці, наказавши в разі чогось підозрілого негайно всіх будити, і таки поснули.

Не довго прийшлося чекати Ігореві на те "в разі чогось". Нічну тишу зрушив невідомий в цих сторонах світу звук трембіти. "У-гу-у-у!" почулось над лісами, — "у-гу-у-у-у!"

Ігор негайно розбудив усіх.

— Так, це трембіта. — Вчора на ватрі Ярکو демонстрував їм цей оригінальний гуцульський інструмент, навіть дозволяв їм пробувати затрембітати.

А тут за кущами зашелестіло і почувся басистий голос (це напевно був друг Ромко), який прогудів таке:

— Це Довбуш скликає легінів у гори. Хто хоче стати його опришком, хай іде на звук трембіти.

Хлопці знали, що тут нема що хотіти чи не хотіти. В тереновій грі всі натяки і бажання — неписані накази.

Голос трембіти було чути час-до-часу гейби із "Соняшної поляни". Вирішили йти туди навпростець. Це виказалось не дуже то розумним, бо галуззя молодих дерев било в обличчя і чіпалось одягу. Та ось, вони вже біля Соняш-

По тім боці потоку лежали зрубані дерева. На даний знак — усі почали перерубувати їх у визначених білою крейдою місцях. Це да-лось добре в знаки делікатним ручкам міських хлопчиків, але справились і з цим завданням. Коли вже всі скінчили, повели їх лісом, просві-чуючи темінь смолоскипами, в напрямі “Вед-межої поляни”, що ген аж за горбом.

Здивовані побачили, що на цій поляні бу-ли всі ті, які не перейшли “прірви”. Вони за той час, коли інші рубали колоди, вибудували під проводом друга Остапа велику гарну ватру, яка чекала тільки на запалення. “Довбуш” пі-дійшов і смолоскипом запалив її. Спалахнула, і полум’я освітило таємничий ліс довкола.

— Сідайте, хлопці, і слухайте уважно, — сказав “Довбуш”, а коли всі вкінці усілись та затихли, оповів:

— Одного разу, коли по довгій карпатській зимі настало літо, йшов Олекса Довбуш із 12-ма своїми новими опришками в гори. Вивів їх високо на гору та показав у скелі печеру-ко-мору. Вхід до неї був завалений величезним каменем. Довбуш розказав хлопцям, що в ко-морі, в золотій підземній світлиці, всякого доб-ра видимо-невидимо. Є там золоті та срібні гроші, коштовне каміння, дорогий одяг, а пі-столів, крісів, бартук — не перелічити. Щоб добути скарби, треба тільки відкрити вхід, від-сунути камінь. Як не силкувалися опришки, але нічого зробити не могли. Тоді підскочив Довбуш і однією рукою підняв кам’яну брилу. Зазоріли самоцвіти, засяяло золото й срібло, заблищала зброя. Взяли хлопці, що треба для себе і щоб бідним від Довбуша роздати, і піш-ли, а камінь сам собі став на місце.

От, ви тепер віднайдіть ту схованку, де скарби Довбуша. Вона тут у цьому лісі. Хто знайде, хай нікому не виказує, тільки принесе мені один самоцвіт.

Розійшлись гуртками в різні сторони... “Лиси” тихенько радились — за чим же шу-кати!? Радились і лазили потемки поміж ку-щами й деревами. За якийсь час аж до урви-ща, що становить границю Оселі. Хотіли вже повертатись, коли Ігор зашепотів: дивіться, там щось світитесь!

І справді — внизу, під стрімкою стіною урвища між листям щось світилось.

— Це, мабуть, фосфор спорохнявілого пня.

— Але може бути й скарб!

Зв’язали свої пояси докупі, обперезали найменшого Левка, і він почав спускатись по-волі вниз. Тримали міцно. Поясів було мало і почули, як сильно гупнув Левко собою об зем-лю, коли прийшлося кінець дороги таки ско-чити. Але скоро підвівся і ось уже заслонив со-бою світло; ще мить і почули його шепіт-крик: Це лямпка і “скарб”, але я не можу досягнути пояса, щоб вилізти!

Справа не була трагічна, бо з яру можна було вийти, але для цього треба було іти доб-рий кусок та ще й у темноті.

— Мусиш нам кинути “скарб”, — шептали йому.

За якийсь час побачили, як Левко внизу розмахує якимсь клуночком у руці. Під ноги їм впала його пластова хустинка, зв’язана в м’яч шнурком від свистка. Коли розкрили її — побачили в ній перстень з червоним “само-цвітом”. Швидко повідчіпали пояси і побігли до ватри, залишивши Левка власній зарадно-сті. Були перші, щоб вручити “Довбушеві” скарб. Виявилось, що тих скарбів було в лісі більше, бо за якийсь час почали зі “скарбами” виходити один по одному й інші гуртки, з ін-ших кінців лісу. Прийшов і Левко. Тільки бідні “Олені” не знайшли нічого. Ватра догоряла вже, коли “Довбуш” іменував кільканадцятьох юнаків “опришками”. А що був м’якосердний, то сказав на кінець, що всі інші ще матимуть раз змогу в тиждні, щоб також перейти цю пробу.

Л. Ю.

ПРОСИМО ВИПРАВИТИ!

В квітневому числі “Юнака” (Ч. 4 з 1973 р.) на стор. 22-й у дописі п. н. “Наш курінний ярмарок” пропущено через помилку при підписі авторки допи-су, що пл. розв. Ляля Войтович — це курінна 34-ого Куреня УПУО-ок ім. 500 Героїнь із Кінгіру в Сиракю-зах, США.

Прохаємо у читачів та юначок із 34-ого Куреня УПУО-ок вибачення за цей недогляд та за несподіва-ну загадку, яку ми дали: в якій місцевості та який курінь улаштував цей ярмарок? — Редакція

МАЄМО ТРИ КАТЕДРИ УКРАЇНОЗНАВСТВА У ГАРВАРДІ

Українська громада у США досягла величезного успіху, склавши на утримання трьох катедр українознавчих студій на світової слави університеті Гарварду 1.800.000 ам. доларів.

Збірка почалася перед п'яти роками, коли у 50-річчя проголошення державної незалежності Української Народної Республіки Гарвардський університет погодився заснувати першу катедру українознавчих студій за фундацію в сумі \$600.000 і погодився встановити

ще дві дальші катедри, якщо до п'ятих років буде зібрано дальших \$1.200.000.

Українці у США відгукнулися на заклик Фонду Катедри Українознавства так активно, як ще ніколи досі і в січні ц. р. всю збірку закінчено, не лише зібравши цілу потрібну суму 1.800.000 ам. дол., але й її перевершивши.

Відтепер назавжди в Гарвардському університеті будуть три українознавчі катедри: історії України, української літератури і українського мовознавства, а крім цього центр українознавчих студій.

Це величезне зусилля українців зібрати таку поважну суму грошей з подивом оцінило керівництво Гарвардського університету, а ми мусимо окремо підкреслити, що у збірці брали активну участь і пластуни: поодинокі, гуртками, куреннями чи спеціальними імпрезами, як ось концерт піаністки, ст. пл. Юліани Осінчук з Нью-Йорку.

Приємно нам також, що перший докторат з українознавчих студій на університеті у Гарварді — це також пластун, член куреня УСП "Бурлаки", пл. сен. Орест Субтельний.

Група студентів на 4-ому З'їзді Фонду Катедр
Українознавства в Кембріджі-Гарварді, грудень 1970 р.

Ігор Муратов

ПІСНЯ

У мене вмиль заб'ється в грудях серце,
Коли, до болю рідна й чарівна,
Десь українська пісня розіллється
І жайвором над нами залуна.

Я чую — — в ній
Дзвенять на повний голос
Мого народу радощі й жалі.
Я бачу в ній налитий сонцем колос
Полтавської й черкаської землі.

В її вінок
Вплелися кров і сльози,
Доріг козацьких неспокойна даль.
Важкі походи, і криваві грози,
І материнська ласка і печаль.

В її вінку
І кетяги калини,
Йї хліба, що в них застиг янтарний сік.
І в ньому горда слава України,
Якій не згинутьі повік.

ЮЛІЯНА ОСІНЧУК

У дощову непри-
вітливу першу неді-
лю квітня ц. р. чле-
ни Пластової Станиці
в Нью-Йорку зібра-
лися до спільного пе-
редвеликоднього св.
Причастя в каплиці
у підвалі церкви св.
Юра.

У їхніх рядах стоя-
ла скромно і спокій-
но у пластовому од-
нострою ст. пл. Юлі-
яна Осінчук — дар-

ма що цього ж саме пополудня її чекав само-
стійний фортепіановий концерт, дохід з якого
вона призначила на фонд катедр українознав-
ства у Гарварді.

І так, як у цей дощовий ранок, так завжди
досі ця молода пластунка вміє не словами, але
ділом полчити в одне три головні обов'язки
пластуна.

Юліяна Осінчук відома широко серед
української громади у США як піаністка та
молода композиторка. Ще малою дівчинкою
вона визначалася своєю грою та першими ком-
позиціями, і, здається, від цих перших лекцій
у 5-ому році життя музика виповняє цілий її
час та всі її зацікавлення. Вона вчилася гри
на фортепіані у світової слави професорів, як
Надя Буланже та Роберт Каседессу, була уче-
ницею Паризької музичної консерваторії, де
виграла золоту медаль, брала участь у літніх
музичних курсах у Тенгелвуд і в Каліфорнії,
де виступала як солістка, а тепер є студенткою
і стипендисткою Високої Музичної Школи
Джуліярд у Нью-Йорку, як також студенткою
відомої професорки Р. Левін.

Побіч цієї поважної науки музики Юліяна
Осінчук від дитинства виступала прилюдно як
піаністка перед українською та американською
публікою, а коли, маючи 11 і 1/2 року, засту-
пала як солістка в останній хвилині свого хво-
рого професора на концерті в Карнегі Рецітал
Гол у Нью-Йорку — це викликало широкий
відгук в американській пресі та радіо.

Ми, пластунки, знаємо дуже добре Юліану
як піаністку, диригентку пластових хорів та
композиторку, але також як активну пластун-
ку, яка вміє так природно погодити пластові
обов'язки із своєю музичною кар'єрою. Ми ба-

чимо її на вишколах, лещатарських таборах, у
станичній старшині та у праці в курені... Часто
забуваємо, ким є ця зразкова пластунка.

Своїми коцерами в Нью-Йорку і Чикаго,
дохід з яких призначений на фонд катедр укра-
їнознавства в Гарварді, ст. пл. Юліяна Осінчук
дала тепер черговий доказ не лише великого
піаністичного таланту, але і пластової постави.

О. Кузьмович

Ст. пл. Юліяна Осінчук

МАРШ

(Композиція і слова юначки Юліяни Осінчук. Пісня
постала 1968 р. з нагоди 20-річчя Пл. Станиці,
Нью-Йорк. Тоді Юліяна була юначкою.)

Хай наша пісня гордо лине,
Йї гомін — вітер хай несе,
Крізь моря, золотії ниви,
У Рідний Край і там весною розквітне.

До зір, до зір мерехтяних,
До тебе, краю дорогий,
До тіль, до гір недосяжних
Наш порив молодий.

Пласт — струнко! Станьмо в лави,
Наш прапор гордо злопотить,
В даль бисто-ро гляньмо і луна-ми,
Хай грімке «Скоб» загомонить.

До зір, до зір...

Юнацтво про музику

МУЗИКА — ЯК ВАЖЛИВИЙ ЧИННИК БУДОВИ ЛЮДСЬКОГО ХАРАКТЕРУ

Музика — це вартісний і цікавий предмет, не тільки з приємности, яку вона дає, але також за її культурну вартість і за те, що вона додає людському характерові. Музикою можна часто себе виявити краще, ніж словом.

Література і письменство вартісні і безперечно потрібні для розширення культури і національної свідомости, але без музики вони багато не змінять.

У поетичному вислові є два виміри — можна написане слово бачити і його внутрішньо відчувати. У музиці три димензії — можна бачити (як хтось грає), відчувати характер музики душею і можна її чути.

Музика також дає більше можливостей у виконанні та інтерпретації. Людина, яка грає музичний твір, виявляє не тільки композитора, який його написав, але також і додає свої почуття у виконанні. Часто те, чого не можна висловити, можна передати музикою. Цим музика важлива для комунікації. Бетговен на цю тему говорив, що він komponує музику тому, що її розуміють універсально по цілому світі. Мову розуміють тільки ті люди, які живуть в даній країні або вивчають її. Музика впливає на людський характер тим, що дає виконавцеві змогу себе виявити. Людина, яка творить музику, також має почуття важливости і певности себе. Музика додає до знання виконавця. Як хтонебудь вивчить музичний твір, він почувається гордим зі себе. Він щось вартісне і важливе зробив і тим збагатив життя інших. Я думаю, що всі повинні мати контакт з музикою.

Музика також навітлює характер і культуру суспільства. Часто можна тільки по звуках і мелодії твору догадатися, хто цей твір написав і які почуття він хотів передати. Музика ілюструє внутрішній стан людини і чужою це перетворює в універсальну мову звуків, щоб усі могли це переживати.

Від давніх часів — від ритмів і легких мелодій до поліфонії, до "бароккової" музики, чи класичної, романтичної й імпресіоністичної — музика розцвітала і розширювалась, як і людство. Вона показує, як мінявся характер людей від епохи до епохи. Музика відповідала потребам народу і рівневі культури в державі.

"Бароккова" музика постала з реформації: люди шукали краси і творили чудові форми життя. Це перетворилось у класику, яка мала зовсім іншу форму і характер.

Романтики, музика яких постала з класичної, також мали зовсім інші почуття і потреби, як класики: вони виявляли себе завдяки буйній уяві і фантазії. Імпресіоністи додали до романтизму ще модерні, абстрактні відтінки.

У музиці, як і в історії, записане пережиття. Музика скріплює національне почуття і характер.

Я особисто дуже люблю музику. Вона мені багато дала — знанням і почуттям відкрила новий шлях самовияву. Музика — велика приємність і добрий спосіб відпочинку.

Я думаю, що без музики тяжко обійтись. Вона дає відпруження, змогу особистого виявлення та будує характер.

Це насуває дуже цікаві питання — як світ виглядав би, якби не було музики? Наскільки наше життя різнилося б від теперішнього?

Може, ми стали б дуже високо інтелектуальними — як "люди-машини" без усякого почуття чи емоції; у світі жили б високоінтелектуальні дослідники, але позбавлені краси почуттів. Це цікаво навітлює людство, але також і трохи страшно. (Що, якби так і справді сталося?)

Тому музика дуже важлива як один із головних предметів, які будували людський характер через тисячі років. Напевно ще буде вона удосконалювати людину в майбутньому.

Пл. розв. Марічка Сохан

М. Г.

*Зелений дощ схилився до землі
шептав весняні регі вогкими устами,
плили потоки свіжого життя,
греміли хмари ясу голосну —
підсніжкам білим
привітання щире.
Зелений дощ стелився
по землі
зелено.*

На якому інструменті граєш і хто твій улюблений композитор?

Пл. уч. Дана Бойко, 15 років, 12 Курінь УПЮ-ок ім. Олени Теліги в Торонті: Я вже десятий рік вчуся на фортепіані, а теж недавно почала грати на гітарі. Мені сподобалися всі

роди музики, особливо класична музика. Мої улюблені композитори — Шопен і Бетховен. Їхні твори — це справжнє мистецтво.

Пл. розв. Андрій Костів, 16 років, 3 Курінь УПЮ-ів ім. гетьм. Івана Мазепи в Нью-Йорку: Я вже багато років граю на скрипці. Ходжу до "Гайскул оф Мюзік енд Арт" у Нью-Йорку. Мої улюблені композитори — це Йоган Себастьян Бах і Каміль Сан Сен. Модерна музика мені ніяк не подобається.

Пл. вірл. Зірка Сохан, 17 років, 42 Курінь УПЮ-ок ім. О. Завісної в Йонкерсі, США. Вчуся гри на фортепіані в проф. Д. Каранович і приготуюсь до диплому з Музичного інституту. У коледжі

планую далі студіювати музику. Люблю класичних композиторів, улюблений — Бетховен. Акомпаніюю на всіх виступах нашого місцевого пластового хору. Тепер почала грати також на гітарі.

НА УКРАЇНСЬКОМУ МУЗИЧНОМУ ФЕСТИВАЛІ ПЛАСТУНКИ ПЕРШУНАМИ

У січні ц. р., як ми вже раніше писали, відбувся в Торонто великий Український музичний фестиваль — конкурс для нашої молоді, яка виступала в різних музичних категоріях, виконуючи лише українські музичні твори.

У висліді, як довідуємося, на 200 сольових і 30 збірних виступів 55 пластунки і пластунів здобуло золоті медалі (багато з них навіть по дві) та 27 срібні.

Ст. пл. Оксана Гаврилюк.

Пл. розв. Лариса Крупа.

Більшість нагороджених — це пластунки й пластунки з Канади. США були репрезентовані лише декількома учасниками, з яких дали нам інформації про свою участь у фестивалі чотири відомі пластунки та учениці або вже й абсолютки Українського Музичного Інституту у США, що привезли зі собою 6 золотих медалей. Ось вони: 1. **ст. пл. Оксана Гаврилюк** з Пластової Станиці в Нью-Йорку. Студіює музику та цікавиться театром і є членом Студії Мистецького Слова пані Л. Крушельницької; 2. **пл. розв. Лариса Крупа** з Пластової Станиці в Трентоні, відома нашим читачам "пластунка місяця" із січня ц. р., не потребує окремого представлення; 3. **ст. пл. Зірка Стебельська** з Пластової Станиці в Ньюарку. Поруч поважного студіювання фортепіано почала науку в коледжу, але знаходить час ще й бути впорядницею гуртка юначок і грати відбиванку у відомій дружині "Чорноморської Січі"; 4. **пл. розв. Мотря Ходновська** з Пластової Станиці в Ньюарку має всебічне мистецьке зацікавлення, бо поруч визначної гри на фортепіано вона дуже добре малює, цікавиться графікою та пише. Її проект відзнаки на ЮМПЗ-1973 прийняли як найкращий, і ми всі носимо цю відзнаку на

Ст. пл.

Зірка Стебельська.

Пл. розв.

Мотря Ходновська.

пластових одностроях. Мотря дуже активна пластунка у своєму Курені ім. О. Джиджори.

Якось воно так складається, що серед юнацтва і старшого пластуна ми маємо багато справді непересічних музичних талантів. Але на диво ніколи майже ця їхня "музична кар'єра" не перешкоджає їм бути добрими пластунами. Тому ми можемо бути горді за них та радуватися їхніми успіхами, бо це одночасно й успіхи нашої пластової організації.

УСПІХИ НАШИХ ДРУЗІВ

Успіх юначки. Минулого року юн. розв. Оксана Голубович з 6-го Куреня УПЮ ім. Лесі Українки в Аделаїді, Південна Австралія, виграла у змаганнях середньошкільників Південної Австралії подорож до Європи і стипендію на тримісячні студії за знання німецької мови

й інших наук. На 400 апліканток (зголошень) спеціальна провірочна комісія в Аделаїді вибрала тільки три кандидатки, між ними й Оксану. Стипендія була проголошена під час балу з рамени Австралійського-Німецького Товариства Виміни Студентів у присутності міністра Кейсі, сенатора Дейвідсона, німецького консула та інших визначних гостей і батьків. Нагороди з коментарями подали телевізія, радіо й преса. Оксана студіювала в модерній коедукативній школі коло Бремена. Оксана знає добре українську мову і бере активну участь у своєму курені.

БАЛЯДА ПРО МАТЕРИНЕ СЕРЦЕ

Поклала мати у дерев'яну скриньку
Старе коральове намисто
І застинку
Серця свого гистого.
Ішла дерев'яна скринька,
Ішло коральове намисто,
Ішла серця застинка
Материного, гистого,
Не знаючи спогину,
За гори та за море, у гужину.
І прийшли,
прилинули,
прибилися...

Дерев'яна скринька
Здвигнула плезима:
— Я тебе не бажила, не знаю.
Коральове намисто упізнало,
Обвилось навколо ший.
А серця застинка
Материного, гистого
До серця прихилилася:
— Моя ти доню,
Я не втомилася, ждуги тебе додому,
Я не втомилася...

Ольга Лубська
«Свобода»

Що читати?

НОВА ЗБІРКА ПОЕЗІЙ ЛЕСІ ХРАПЛИВОЇ

“ДАЛЕКИМ І БЛИЗЬКИМ”

Передавши редакцію “Готуйсь” до Торонто, наша подруга Леся Храплива, маючи більше часу, змогла незабаром після цього подарувати нам свою чергову збірку поезій п. з. “Далеким і близьким”.

Вже сам заголовок книжечки вказує не тільки на її зміст, але й на її емоційне забарвлення. Збірка складається із 7-ох частин. Всі вони творять цілість, бо кожна частина впливається своїми роздумами і почуттями в одне русло того особливого для Лесі Храпливої глибокого зв'язку її з усім, що їй рідне.

СТЕЖКИ

А стежки у парках — рівні-рівні.
А стежки у парках — рідні-рідні.
А стежки у парках — різні-різні.

Що ота — до Казки,
Ця — до Пісні.

На отій тупозуть ноженята.
На отій — блискозуть оженята.

Кожен зелен кущик і листозок
Назе таємнигий голосозок.

Мотиви поезій — це панорама тих усіх глибоких поєднань поетки із широким життям української діаспори, яке таким сильним відгомомом відбивається у її серці та в думках. Леся Храплива — це поетка, яка реагує на кожну актуальність у нашому житті. Тому її поезії є такі популярні, бо вони на потребу дня. Тут знайдете пластову тематику, поезії, присвячені юності, переживанням під час рокових релігійних та національних свят, на згадку про важливі місця та події в минулому і сучасному Україні, зокрема яскраво віддзеркалена тема сучасних подій в Україні та вкінці — п'ять віршів присвячені “Найближчим”.

Збірка багата змістом, у ній знайде читач цілу скалю своїх переживань і думок, вірші допоможуть знайти гарну поетичну форму нашим думкам і почуттям, поглиблять їх та ви-яскравлять. Якщо мова про її літературні вартості, то ця збірка — помітний ріст поетки вгору.

Мистецьке оформлення книжки виконала Ніна Мудрик-Мриц. Збірка вийшла накладом авторки в Нью-Йорку, 1972 року. Книжка повинна знайти собі місце у кожній пластовій бібліотеці, у домашніх бібліотеках усіх любителів мистецького слова, усіх громадських діячів та зокрема в руках нашого юнацтва та старшого пластунства.

Радіємо появою цієї книжки та сердечно бажаємо нашій подрузі чергових збірок, нового росту вгору на літературному полі.

Редакція “Юнака”

А оця — ближає спрагли губи.
А оця — еднає руки любі.

Наповняє вірою зіниці,
Дві зіниці, назе дві зірничі.

А моя між ними — назе кладка.
А моя — то, може, тільки згадка.
Цвіт для неї нині — сивиною.
Світ для неї й досі — диминою.

Тамара Коломієць
(«Дніпро», Київ 1972 р.)

ОДЯГ ПЕЧЕНІЖИНА

Щасливою була думка зорганізувати показ історичних одягів і народньої ноші в рамках ЮМПЗ. Ніхто, крім Пласту, не зміг би вивести такої великої кількості молоді, одягненої в такі убори, та й уможливити кільком тисячам людей цю молодь побачити. Так само "Вовча Тропа" виявилась ідеальним місцем для обжинок, що їх вивели дівчата в народніх одягах.

Хочемо познайомити вас із одним зразком народньої ноші, що його запредентував 14-тий дівочий курінь ім. Олени Теліги з Філядельфії (36 юначок) і за це здобув собі нагороду 1-го місця.

Цей зразок — це буденний дівочий одяг з гуцульського села Печеніжин. Оригінальний за походженням, виконанням і колись пристосуванням зразок чекав саме такої нагоди. Про нього не треба було читати ні досліджувати його, а тільки помножити 36 разів.

Одяг складається з 4-ох частин: сорочки, запаски, фартушка і білої хустки на голові. Сорочка з "круглим" рукавом, прикрашеним вузеньким вуставком (кольори — чорна, червона або чорна, червона, темносиня і зелена та де-не-де по хрестикові жовтої). Довкола шиї сорочка зібрана трьома паралельними нитками і закінчена вузесенькою і делікатно вишитою обшивкою. Збирання обшивки — це найбільш мозольна робота в цілому одязі. Запаска вовняна (роблена на варстаті) з тими самими кольорами, що на вуставках, але з великою перевагою чорного. Часом у запасках бракувало кольору синього, часом зеленого, а часом і обидвох. Фартушки були різні — однокольні (ті самі кольори, що на вишивці, крім жовтої) і в квіти. Ті, що були в квіти, то майже завжди на чорному тлі. На головах у літні будні дівчата завжди мали білі хустки. На ногах переважно постолі, але також ходили й босі, залежно від погоди і від роду праці, що її виконували. Жати, напр., босими не йшли, бо стерня колола, громадити також було небезпечно йти босому, бо й пробити можна було на щось ногу та й гадюка могла вкусити.

Сапати натомість було і приємніше, і вигідніше босому. Наших дівчат на ЮМПЗ ми вивели босими, бо не мали їх у що взути, а спотворювати одяг різними шкарпетками, як це тут дуже часто практикується, не хотіли.

Та щоб не зробити кривди дівчатам з Печеніжина, подаємо тут ще один зразок уже більш святкового одягу. Різниця він від буденного тим, що дівчата мали відкриті голови, носили киптарі, а на ногах обов'язково мали постолі або шнуровані черевики з холявками.

До постолів обувалося білі онучі, шкарпетки з білої вовни або підколінка з чорної вовни. До черевиків завжди підколінка з чорної вовни. Постолі в Печеніжині були з волоками. До такого одягу фартушки були переважно в одному кольорі. Матеріал на однокольні фартушки — це вовняний дамашк із дубовим листом або хрестиком.

На фото бачимо двох дівчат у такому святковому одязі. Одна з них — це підліток. І так, як вона, вдягалася колись у Печеніжині всі дівчата "Рідної Школи" на всі свої святкові імпрези. (До цього одягу вчительки казали вдягати зелений фартушок з дубовим листом). Доросла дівчина мала завжди зібрану сорочку (підлітки "зібранок" не носили) і спущену косу, а як йшла до церкви, то обов'язково мусіла мати під пахвою роблену (на варстаті, а не куплену в місті) хустку. У хустці була загорнена маленька хусточка і китичка пахучого зілля (васильок, м'ята, кудрявець чи щось інше). Хустка ця мала те саме призначення, що жіноча торбинка.

Був у Печеніжині ще й парадний дівочий і жіночий одяг. Він дуже різнився від обидвох попередніх. Спільний був тільки киптар і часом взуття. Сорочка в ньому була з дудами і вишивка на вуставках ширша (але кольори ті самі). Замість запаски і фартушка була довга "рісована" спідниця. Запаска, що у попередніх зразках назад, припиналась у цьому одязі на спідницю спереду. Родів спідниць було багато. Я запам'тала

Юначки 14-го Куреня УПЮ-ок, Філядельфія, в одягах села Печеніжин на ЮМПЗ-1972

шість: сукня, лабата, червона, хмара, чорненька, мальованка. Сукню обов'язково вдягалося до шлюбу, а мальованку старші жінки держали на смерть (дівчата вбирали її тільки в піст — Петрівку, Спасівку). Спідницю можна було вдягати на спущений або закасаний спосіб. Дуже ефективно виглядали дівчата в закасаних спідницях. Закасану спідницю скріплювалося і прикрашувалося в талії широким поясом, окрійкою, шнурком і крученицею. Голова була вдягнена в косицю. Косиця була зроблена з живих і штучних квітів, гронів та золочених драшпанів. Своєю величиною вона закривала цілий зад голови, шию і частину плечей. До ковтоків у вухах були причеплені дві політички, що схрещувалися на грудях. Як взуття були: постолі, черевики або чоботи з високим закаблуком, залежно від нагоди.

Юначки 14-го Куреня УПУ-ок, Філадельфія, у святкових одягах із Печеніжина йдуть виводити традиційні обжинки під час ЮМПЗ-1972

Найдорожчою частиною одягу були коралі. На цілій Україні дівчата не прикрашували так сильно шиї і грудей, як у Печеніжині. До цього треба було мати 4-5 в'язок правдивих коралів. Кожна в'язка начисляла 7-10 рядків. В'язки з грубими рядками були ковані сріблом і золотом. Коралі спадали на нижню частину грудей (майже до пояса). Над коралами був один ряд (5-9 штук) срібних талярів (часом золотих або комбінованих). Над талярами йшло 5-7 в'язок перлів. В'язка начисляла 25-30 (а то й більше) рядків дрібнесеньких перелок. Вони були розміщені густо аж під саму шию. На перлах, посередині, був ще один рядок звичайних кораликів із хрестиком посередині. Тому, що це була найбільш коштовна річ дівочого віна, на нього доводилось продавати рогату чудобу, а в гіршому випадку й кусок поля. Одяг як цілість не був тяжкий до виконання, але поскладати це все на себе не могла і не вміла жадна дівчина. Для цього були спеціальні вбиральниці (тільки кілька на село). Та хоч так дуже непрактична, ноша зберігалася незмінно до самої Другої світової війни, і кілька разів дороку можна було побачити під церквою (звичайно літньою порою) 7-8

Юначки 14-го Куреня УПУ-ок, Філадельфія, в одягах села Печеніжин зблизька. Фото: Михайло Пежанський

дівчат у цих парадних одягах (не вчисляючи весіль). Чверть століття тому вся народня ноша перейшла раз на все до історії. Тепер на батьківщині навіть у музеях не видно цілоти хоч би поодиноких одягів, а тільки їх фрагменти. Так послідовно і навіть відносно дуже швидко наше минуле переходить в історичні фрагменти, і то, на жаль, не тільки у народній ноші...

А накінець про сам Печеніжин. Це одне з найбільших сіл на Гуцульщині. Мало дві церкви і рідкісну на селах 7-микласову "Рідну Школу". Назва села говорить про його давнину. А найважливіше для Вас те, що в Печеніжині народився відомий Вам Олекса Довбуш, комори якого зберігаються там і тепер. Два роки тому в Печеніжині Довбушеві відкрито пам'ятник.

Пл. сен. Марія Лабунька
"Верховинка"

МІКРОСЮЖЕТИ

Інтерв'ю — це розмова, під час якої один не знає, що спитати, другий — як на це відповісти.

Пиши так, щоб твоє вибране стало повною збіркою творів.

Олександр Кулиз
За «Ранком» 1973 р.

Модерні яхти

Сталеві пароплави замінили парусні судна ("вітрильники") у торгівлі по океанах світу. Але ніхто не заперечить, що класичне парусне судно, яке з туго напруженими парусами гордо розбиває хвилі, це справжня краса.

Від самого початку їхнього існування завжди були човни, призначені лише для приємності. Звались вони "яхти".

Старовинні парусні судна були важкі та неповоротні, і це вимагало великої залоги матросів, щоб ними безпечно орудувати. Тому парусні яхти були звичайно іграшкою багатців та шляхти, яка могла мати постійні залоги.

Останніми часами краще зрозуміння фізичних законів та винаходи нових будівельних матеріалів надзвичайно упростили орудування парусними суднами, зробили їх зовсім безпечними і до тієї міри знизили кошти, що велика більшість ентузіастів може набути собі власні човни. Цей "парусний спорт" дуже швидко поширюється. Вже давно він став повноправним спортом на Олімпійських Ігрищах; він вимагає великої сили зручності і витривалості від вправних змагунів. Зате більшості любителів цей спорт дає приємність та почуття визову у здорових зайняттях на воді.

Морському пластунові важливо визнаватися на родах парусних суден, які тепер скрізь існують. Хоча вони подібні у своїй дії, кожний рід має свої особливості й інше застосування. Класифікація їх полягає на чотирьох речах: 1. кадовби, 2. оснащення (обладнання), 3. паруси, 4. балаяст.

Кадовби

Кадовб або корпус човна — це та частина, що звичайно занурена у воді, і сягає від кіля (хребта) аж до помосту. Упродовж тисячі років човни мали один кадовб, бо це була найсильніша структура (рис. 1). Це робило їх дуже важкими і великою мірою обмежувало їх швидкість. Застосування нових матеріалів до їх будови спричинилось до відродження полінезійських парусних суден по цілому світі. Різняться вони тим, що мають два або три окремі кадовби,получені поперечками (рис. 2 і 3). Човен із двома зветься "катамаран", а коли має три кадовби, зветься "тримаран". Легкі, стабільні і дуже швидкі ці човни здобули надзвичайну популярність поміж яхтсменами.

Оснащення

Оснащення — це спосіб розміщення щогол і парусів на судні. Найпростіше парусне судно має лише одну щоглу та один парус (рис. 4). Це оснащення зветься "кат" і вживається на вишкільних суднах для початківців. Щогли підтримані дрютами, які називаємо "штагами". Коли трикутний парус "клівер" висить на штагу перед головним парусом, човен перетворюється у "шлюп" (рис. 5). Це найактивніше оснащення і появляється особливо на перегонних суднах цих розмірів.

Коли є два трикутні клівери, перед головним парусом, "шлюп" стає "катером" (рис. 6). Катер не такий ефективний, як шлюп, але зате краще надається до морських

подорожей, бо площа парусів розділена поміж трьома меншими парусами, якими легше орудувати.

Дві щогли на судні дозволяють на ще більше комбінацій парусів і кращий контроль над судном у часі непогоди. В засаді є три роди яхтів із двома щоглами. Перший тип зветься "ялик" (рис. 7). Вища щогла передня, а менша ззаду. Керма стернового вміщена між щоглами. "Кеч" подібний до ялика: щогли уставлені так само, але керма є ззаду меншої (рис. 8). Останній рід яхти з двома щоглами називається "шхуна" (рис. 9). Цим разом вища щогла є ззаду, а положення керми зовсім не входить в рахунок.

Важливо зрозуміти морському пластунові, що опис оснащення залежить лише від кількості щогол і від розміщення парусів. Зовсім не робить різниці, чи ті паруси трикутної чи якоїсь іншої форми.

Паруси

Мореплавці класифікують судна також на основі парусів, які творять повище описані оснащення. На рисунку ч. 10 видно, як старовинний чотирикутний парус і латиновий розвинулись у низку щораз кращих і зручніших парусів. Найкращий парус з них усіх — це "марконі або трикутний". Не зважаючи на це, можна часто побачити на сучасних яхтах також всі інші форми парусів. Наприклад, може бути шлюп із парусами "марконі" або з "гафованими"; паруси шкуни можуть бути типу "стрімкий нок" або так само добре типу "марконі" тощо.

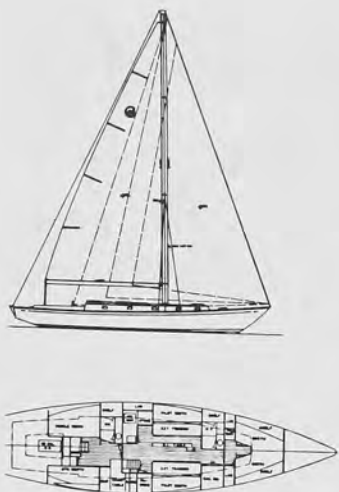

РИС.1 ОДНО-КАДОВЬНИК

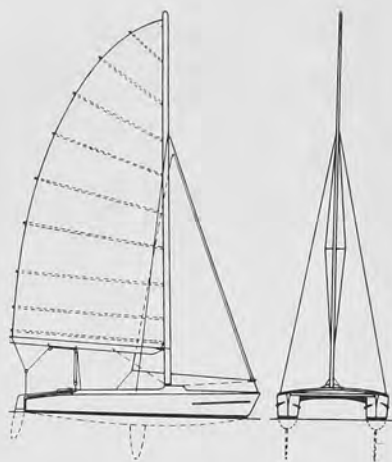

РИС.2 КАТАМАРАН

РИС.3 ТРИМАРАН

РИС.4 КАТ

РИС.5 ШЛЮП

РИС.6 КАТЕР

РИС.7 ЯЛИК

РИС.8 КЕЧ

РИС.9 ШХУНА

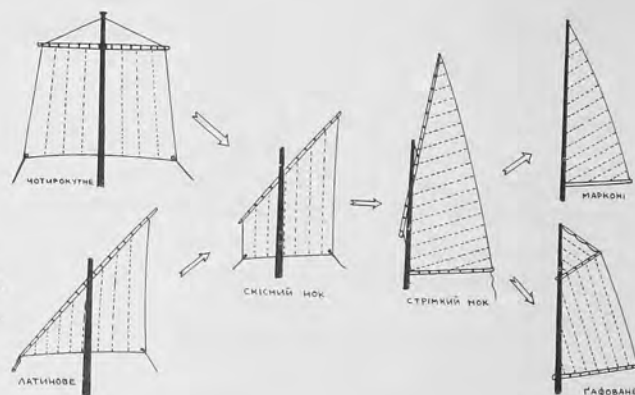

РИС.10 РОДИ ВІТРИЛ

РИС.11
ВІТРИЛЬНИК
ІЗ МЕЧЕМ

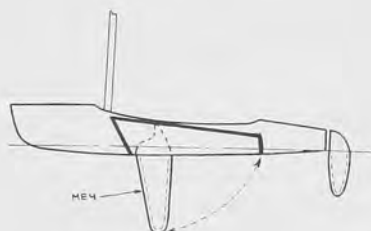

РИС.12 БАЛЯСТОВАНИЙ ВІТРИЛЬНИК

Балаяст

Якась форма балаясту потрібна на кожному судні, щоб рівноважити його, коли вітер напне паруси. Одночасно підводна частина човна мусить ставити боковий опір силі вітру, бо інакше вітер буде заносити човен до боку.

У легких яхтах — (до яких 20 стіп) — залога балаясує силу перевертання тим, що сідає на борт з боку вітру. Боковий опір ставить рухомий “меч”, який спускають через тріщину у дні судна (рис. 11).

Більші яхти звичайно мають по кілька тисяч фунтів олова, причеплених до споду кіля або розміщених якнайнижче в середині каюта (рис. 12). Глибока підводна частина (профіль) балаястованих яхт дає потрібні бокові сили. Очевидно, вони тому й повільніші від яхт із мечами.

**
*

На цьому кінчаємо гутірку. Отожнення різних родів яхт спочатку може здаватись досить трудним, але з малою вправою це ста-

не зовсім відруховим. Це перший крок, щоб стати морським пластуном!

Скіпер

(У черговому числі читайте: Як збудувати провізоричне парусне судно з каноек та брезентових плахт і як ним плавати.)

ВИШКІЛЬНИЙ ТАБІР ДЛЯ ГУРТКОВИХ

Час пластування переживають юнаки найсильніше тоді, коли самостійно проводять у життя певне завдання, тобто діють творчо, успішно, на користь собі, своїй родині, групі, Пластові чи цілому народові.

Юнаки на гутірці про гурткове провідництво. Рада відбуває свої сходи — обговорення плану зайнять.

Табір гурткових на оселі “Говерля” біля Торонта. Инж. В. Головач розповідає про тасмніці природи.

Дорогий Юначе! Якщо хочеш стати добрим провідником і в майбутньому послужити своїй спільноті, бажаш знайти особисте задоволення з перебування в

юнацтві, повести свій гурток чи курінь у цікавий і приємний світ справжнього юнацького пластування, зголосись на вишкільний табір гурткових. Там навчишся різного роду пластових занять, зможеш бути успішним, а це принесе тобі радість і ентузіазм до праці.

Табір відбувається на “Пластовій Січі”, Грефтон, Онтаріо, Канада, від 30 червня по 7 липня ц. р. Кошти: дол. 30.00. Передумови прийняття: треба забезпечитися відповідними матеріалами — 1) підготувати проєкт теренової гри на письмі (це завдання тільки для розвідувачів), 2) скласти скеч чи іншу веселу точку на ватру, 3) підібрати дві цікаві ігри — одна для гуртка і друга — для табору (30 осіб), 4) підготувати інше довільне заняття в гуртку чи в таборі, 5) бути готовим щось розповісти при вогнику, 6) знати запас пісень, щоб навчити інших в таборі, 7) мати проєкт однієї таборової споруди. Проєкти цих матеріалів треба переслати до КБПластунів до 15 червня ц. р. До 15 травня слід надіслати: 1) Зголошення, 2) Дозвіл батьків, 3) Життєпис, 4) Таборову оплату, 5) Карту здоров'я, 6) Список особистих зацікавлень. Адреса, на яку слід надсилати зголошення та матеріали:

Mr. O. Dzulynskyj, 4 Tallforest Cres., Etobicoke, Ont.

Скоб!

За КБПластунів у Канаді:

Пл. сен. О. Джулинський — Булавний пластунів
Ст. пл. Л. Терп'як — Референт вишколу гурткових

ТЕХНІЧНИЙ СЛОВНИК

Г

гиря, тягарець
голосник, мегафон,
гучномовець
горшкоподібний
електромагніт
громозвід
густина
гучність

weight
loud-speaker

Gewicht (sstein)
Lautsprecher

Topfspule

lightning conductor
(specific) density
volume of sound,
loudness

Blitzableiter
(spezifische) Dichte
Lautstaerke

Г

гальваностелія
(гальванізація)
градування
калібрування

galvanization

Galvanisierung

calibration

Eichung

Д

двигун, рушій, мотор
двожакоопукла сочка
двохромокислий калій

engine, motor
biconvex lens
 $K^2 Cr^2 O^7$ (a salt
of potassium)

Triebwerk, Motor
bikonvexe Linse
Kaliumbichromat

динамометр
дифракція
дифракційна решітка
діелектрик

dynamometer
diffraction
diffraction grating
dielectric substance
nonconductor, insulator
camera obscura

Kraftmesser
Beugung
optisches Gitter
Nachtleiter, Isolator

діркова камера

Lochkamera,
camera obscura
Durchmesser
Bereich
Sammellinse
Zentripetalkraft
Komplementaerfarben
(electrische) Bogenlampe

діаметр, промір
діапазон
додатня (збірна) сочка
доповняльні кольори
дугова (електрична)
лямпа

diameter
range
converging lens
centripetal force
component colours
arc-lamp

Е

електричний вентиль

rectifier

elektrische Ventil,
Gleichrichter

електричне к-я

electromagnetic
oscillation

elektromagnetische
Schwingung
elektromagnetische

електронна лямпа
(радіолямпа)

electron tube, valve

Elektronenroehre,
Gluehkathodenroehre

електричне поле

electric field

elektrische Feld

електролітична

chemical decomposition

elektrolitische

дісоціація

Dissoziierung

електронний пучок

cone of electron rays

Elektronenstrahl

електроннопроменевий

cathode ray

Kathodenstrahl

(катодний) осцилограф

oscilloscope

graph

електрорушійна сила

electromotive force

elektromotorische

(Е.П.С.)

(E.M.F.)

Kraft (E.M.K.)

електричний струм

electric current

elektrischer Strom

елементарні частинки
експоніметр
енергія іонізації
еталонне магнітне
поле
електроннопроменева
трубка

Є

ємність, ємкість

nucleons
photometer
ionization energy
standard magnetic
field
cathode ray tube

capacity, capacitance

Elementarteilchen
Belichtungsmesser
Ionisierungsenergie
Magnetfeld mit bestimmten
magnetischen Moment
Braun'sche Roehre
Elektronenstrahlroehre
Kathodenstrahlroehre

Kapazitaet

ЩОБ НАВ'ЯЗАТИ ДРУЖБУ!

Крайова Пластова Старшина в Німеччині запрошує усіх юнаків і юначок, які при нагоді мандрівок по Європі, перебувають в Мюнхені, загостити до їх таборів.

Табори відбуватимуться від 27 липня до 16 серпня цього року у підальпійській околиці над річкою Ізар біля села Кенінгсдорф.

Під час таборування буде можливість відбути прогулянки в гори та оглянути баварські замки, монастирі.

Зокрема сердечно вітатиме КПСтаршина Німеччини старше пластунство, що має кваліфікації інструкторів, членів булав чи виховників.

Оплата за табір — 28 дол. амер., а для членів булав — безплатно.

Всі згошення просимо слати на адресу КПС, Німеччина:

Dachauerstr. 9/II, 8 Muenchen 2, West Germany.

Адреса табору:

Ukrainisches Pfadfinderlager, Jugendziedlung Hochland,
8191 Koenigsdorf/Obb., West Germany.

КОНКУРС на відзнаку 50-річчя УПН

З нагоди 50-річчя Уряду Пластунів Новаків (УПН), що припадає в 1974 році, Орлиний Круг проголошує конкурс на проєкт пропам'ятної відзнаки 50-річчя УПН. У конкурсі можуть брати участь члени всіх чотирьох пластових урядів, як також члени Пластприяту.

Для оцінки надісланих на конкурс проєктів відзнаки провід Орлиного Круга покликав комісію у складі: Сірий орел Надя Кулинич (голова комісії), Сірий орел Тиміш Вілостоцький і Сірий орел Ірко Юрчук. Комісія добере собі до помічі таких фахівців, яких їй буде потрібно.

Проекти відзнаки слід слати найпізніше до 30 вересня 1973 р. на адресу:

Miss Olha N. Kulynych, P.O. Box 609, Cooper Sta.,
New York, N. Y., 10003, USA.

ПЛАСТОВА КРЕДИТИВКА в Торонті

на корисних умовах

• дає ПОЗИКИ

та

• приймає ОЩАДНОСТІ.

• Пластова Кредитівка міститься у Пластовому Домі в Торонті.

• Урядові години:

вівторок і четвер 7-9 вечора,
субота 2-4 по пол.

Plast (Toronto) Credit Union Ltd.,
2199 Bloor St. West, Toronto 21, Ont.
Phone: 769-9998

Пластуні і Пластунки в Торонті!
СКЛАДАЙТЕ
СВОЇ ОЩАДНОСТІ
у Пластовій Кредитівці!

ПЛАСТОВЕ ПІДПРИЄМСТВО

МОЛОДЕ ЖИТТЯ

Єдина пластова крамниця
у США має на складі:

♦ пластові однострої ♦ пла-
стові відзнаки до одностроїв
і таборовий виряд ♦ пласто-
ву літературу ♦ і т. п.

MOLODE ZYTIA, Inc.

302 E. — 9th St.,
New York 3, N. Y., U.S.A.

До нас пишуть...

На фотознімці члени Станичної Старшини Станції в Аделаїді: сидять (зліва направо): ст. пл. Іван Снятинський, ст. пл. Наталя Суходольська, пл. сен. Омелян Слободян, пл. сен. Олег Голубович, пл. сен. Іван Полатайко (станічний), ст. пл. Наталя Муравська, ст. пл. Христина Цюрак-Ярова. Стоять: (зліва направо): ст. пл. Роман Мисак, ст. пл. Юрій Цюрак, пл. сен. Мирон Лапка, ст. пл. Петро МIRONЮК, пл. сен. Юрій В. Нестор і пл. сен. Василь Шепетюк.

Аделаїда, П. А., 10. 2. 73

Дякуємо, Вам, наші Подруги, Друзі й Добродії!

Станижна Старшина Пластової Станції в Аделаїді, Південна Австралія, бажає подякувати Пластовим Проводам ЮМПЗ-72, КПС США й Канади, Станижним Проводам Нью-Йорку, Торонта, Баффало, Вашингтону, Чикаго, Лос Анджелес, Сан Франціско, всім подругам і друзям та всім добродіям Пластприяту за щедру гостинність і опіку над делегацією нашої станції під час побуту на ЮМПЗ-72, США й у Торонті. Окремо дякуємо Блаженнішому Митрополитові Мстиславові, Братству і Сестривству за гостинність у Бавнд Бруку.

З нашої станції делегатами ЮМПЗ-72 були: нов. Ірина Соловій, юнаки Богдан Лесів, Богдан Слободян і Богдан Соловій; сеньйори Євгенія і Ярослав Андруховиці, Емілія Кіналь, Мирон Лапка, Володимир Слободян і Мирослав Шевзук; з Пластприяту панство Дмитро і Ядвиги Соловій. Всі повернулися щасливо з повними наплезниками гарних вражень і споминів з ЮМПЗ-72, з подорожі до Торонта і по США: Нью-Йорку, Баффало, Вашингтону, Чикаго, Лос Анджелес і Сан Франціско. Вони привезли сотні знімок і фільми з ЮМПЗ-72 й подорожі до Торонто і по США. Оповідали нам і громадянству з захопленням про платсову працю в США й Канаді та про ЮМПЗ-72. Ви їх, наші Подру-

«СТЕЖКИ КУЛЬТУРИ»

В КАНАДІ

«Перші Стежі» в Торонті влаштовують табір «Стежки Культури» для юнацтва обидвох урядів від 16-ого року життя та молодшого старшого пластуна. Табір відбудеться на «Пластовій Січі» у Грефтоні біля Торонта від 18-31 серпня ц. р. Зголошення слід посилати на адресу:

Mrs. Oksana Bryzhun-Sokolyk,
50 Delaware Ave., Toronto 4, Ont.
Canada.

ги й Друзі, збудували в пластовій поставі й показали щире українське серце. За все ще раз всім сердечно дякуємо і до побажання на зерговій ЮМПЗ. СКОВ! — Станижна Старшина.

● З нагоди цьогорічних Свят Різдва Христового одержали ми в січні ц. р. дружні святкові побажання від новозаснованої Пластової Групи в Римі, яка в короткому часі вже зуміла проявити дуже жваву і корисну діяльність. На побажаннях, які містимо внизу, по лівому боці є підписи членів Пл. Групи в Римі, старших пластунів: Тараса Лончини (голови Групи), Ігоря Ключаса (заст. голови і секретаря), Бориса Лончини, Михайла Кузьми і Мирона Постолана. По правому боці є підписи пл. сен. проф. д-ра Василя Маркуся і його дружини, пл. сен. Дарії, та їхніх дітей — пл. юн. Тасі і пл. нов. Усті і Василька.

Адміністрація

Forma di 1/2 - St. Mattheo (St. Basil)
c/Italia (pasticceria)
della (Cristina)
Roma

Forma di 1/2 - St. Mattheo (St. Basil)
c/Italia (pasticceria)
della (Cristina)
Roma

Із радісним привітом
Божого Сина
Веселих Свят та
Щасливих Нового Року
бажає Редакція «Юнака»
Пластова Група в Римі

Світл. Тарас Лончина (голова)

Світл. Ігор Ключас (заст.)

Світл. Борис Лончина

Світл. Михайло Кузьма

Світл. Мирон Постолана

В. М., 16. 12. 1972 р.

ХРОНІКА

МОЇ СПОМИНИ З ЮМПЗ – 1972

У передвечірніх годинах у п'ятницю, 18-ого серпня, наші автобуси з'їхали з головного автошляху та, проїхавши мостом, звернули на піскову дорогу, густо зарослу обабіч деревами. Вкоротці ми оминули кількох пластунів-стійкових, і щойно тоді спостерегли, що ми вже на "Вовчій Тропі".

Того вечора всі гамірно організували свої курінні табори та ставили шатра. По закінченні цієї праці — вечерея, молитва, і накінець заслужений відпочинок, що його на таборах називають "нічною тишою".

В суботу був гарний, соняшний день, і вже зранку заповідалося на гаряч. Це був день "Спаса" й тому після ранньої молитви і сніданку всі учасники Зустрічі взяли участь у спільній Службі Божій. По полудні докінчували ще прикрашувати свої табори, а підвечір було вже відкриття юнацьких таборів.

Врочисте відкриття самої Зустрічі відбулося в неділю, 20-ого серпня, перед полуднем. В приязності усіх учасників Зустрічі і гостей заприсяжено нового Начального Пластуна, — пл. сен. Юрія Старосольського. Після цієї врочистості учасники Зустрічі мали змогу себе взаємно відвідувати.

Понеділок був призначений на цілоденний змаг у практичному пластуванні на терені табору та поза табором, увечері ж були міжкошіві ватри юнаків та юначок разом.

Вівторок був першим днем спортивних змагань, а увечері знов міжкошіві ватри.

У середу повезли усіх учасників Зустрічі з-поза США на цілоденну прогулянку, під час якої вони відвідали українські оселі: Гантер, Союзівку та вишкільний табір СУМА в Елленвіл. Повернувшись з прогулянки, всі зійшлись знову при спільній ватрі й закінчили нею той гарний день, головний цікавих вражень.

Учасники спортивних змагань з вівторка, що вийшли у чверть та півфіналах, не їхали на прогулянку,

а докінчували змагання з американськими пластунами.

Четвер був днем цікавої історичної теренової гри для всіх учасників Зустрічі. Більшість юнаків відійшла на теренову гру, а частина залишилась у таборах, де кожний курінь мав свої окремі зайняття.

У п'ятницю відбулися фінальні спортивні змагання. Юнацтво, яке не брало участі у змаганнях, мало цілоденне дозвілля. Всі разом нетерпеливо очікували вечора, бо заповіджена була величава товариська ватра.

Вже в суботу почав мене огортати сум, бо ще лиш один день залишився до від'їзду. Жалко було від'їздити з "Вовчої Тропи", де стільки приємних хвилин пережив спільно з іншими.

В суботу рано проголосили хто й яке місце здобув у спортивних змаганнях та роздано нагороди спортсменам-змагунам. Після цього слідувала дефіляда спортсменів, а пригравати до маршу запрошено нафту торонтську пластову оркестру.

По полудні був показ української пластової, історичної та народньої ноші, під час якого був також виступ торонтської оркестри. По закінченні показу ноші, продефілювали учасники її перед гостями та усіма учасниками Зустрічі під ритм цієї ж оркестри.

Особливістю між імпрезами Зустрічі був показ живої емблеми 60-ліття Пласту, яку вивели 600 юначок і юнаків, знову ж під ритм не заступимої оркестри з Торонта.

Юнаки з Торонта підготовляються до виступу на ватрі з показом веж.

В часі виведення цієї емблеми, учасники її мали з собою бальони, до яких прикріплені були летючки англійською мовою. Ці летючки інформували про ЮМПЗ на "Вовчій Тропі" та про большевицький терор в Україні. На умовлений знак випущено бальони з летючками в повітря, а рівночасно пролітав над "Вовчою Тропою" літак та кидав учасникам Зустрічі летючки того самого змісту українською мовою.

Увечері зібралися разом усі учасники Зустрічі на величню прощальну ватру. Під час ватри мали слово: Начальний Пластун, репрезентанти різних етнічних скавтів та пластуни з Австралії. Програма була різноманітна: пісні, танки, скетчі, веселі сценки, показ впорядку з палицями, будування живих веж і тим подібне.

Хоч як приємно і весело було під час цієї ватри, то перед очима наче живі образи проходили усі гарні моменти Зустрічі, і сумно стало, бо Зустріч добігала до кінця...

В неділю рано ще раз вислухали всі спільну Службу Божу, а після неї відбулося офіційне закриття Зустрічі. На завершення всіх торжеств відбулась величня дефіляда, в якій взяли участь усі пластові частини, присутні на Зустрічі.

Першою продефілювала перед гостями й учасниками Зустрічі маршова оркестра з Торонта, і відмашерувавши в бік, стала пригравати усім дефілюючим групам.

Назагал, тиждень Зустрічі пройшов дуже гарно й залишив по

собі багато гарних споминів, але, як усюди при таких нагодах, були і тут деякі недотягнення, що їх можна було б назвати "темними плямками". Все ж, згадуючи Зустріч тепер, ці "темні плямки" наче затираються в пам'яті, зникають, а виринають радісні, а навіть і деякі комічні епізоди, які не входили в програму Зустрічі. Вони траплялись в окремих курінних таборах і напевно в кожному курені юначок чи юнаків траплялись якісь небуденні пригоди, які будуть нагадуватися усе життя.

Юнаки з 5-го Куреня УПЮ-Ів, Торонто, на чолі дефіляди.

Якось одного дня під час Зустрічі посварились два кухарі з різних куренів. Один одному погрозив: "Ми зараз, вам тут покажемо!" та й відійшов до своєї кухні, а за хвилину несподівано розгорілась стрільнина. З "ворожих" кухонь посипались рідко вживані стрільна. Курінні кухарі обстрілювали ворожі позиції помідорами, яйцями, салатою, огірками, помаранчами і т. п. Бій підсилювався, бо до цього прилучилась решта кухонного персоналу. Так шалено відбивались обі сторони, що небезпечно було знайти випадково близько терену воєнних операцій. Кількох сеньйорів захопила стрільнина якраз у самому розгарі. Гадалось їм, що зможуть не-

пошкодованими продістатись крізь фронт, але мусіли, на жаль, втікати, потерпівши бід заблуканих відламків яриново-овочевих стрілен.

Щож, "де дрова рубають, там тріски летять"...

Один кухар (Орест Гуляк із XI-го куреня), якого несподіваний обстріл застав заскоченим і неприготованим до бою, змушений був скритись у порожній скрині від харчів, яка радше схожа була на домовину. Перебувши в ній лиху годину, він відважився оглянути місце бою щойно тоді, коли вже бій притихав. Хто не міг би уявити собі як зрадів бідний кухар, що його схованка була між іншими також точкою прицілу?

Усі наші виховники добре знають, що не тільки шукання пригод є притаманне юнацькому вікові; цей вік характеризує теж і впертість, наполегливість, відвага, одчайдушність і т. п. Не було нагод усіх цих прикмет юнацького віку виявити під час ІОМІЗ-1972, але деякі з них таки унаглядалися.

Поза обов'язками у власних куренях, змаганнях та зайняттях, що входили в програму Зустрічі, юнацтво не мало нагоди "зустрічатись" і знайомитись з другими пластунами. Для цього "зустрічання" обдарувала нас команда дозвіллям у четвер, між 7-10 годинами увечері, і то з обмеженням до теренів власних таборів. Тяжко було нам стриматись і не виявити свого невдоволення й огірчення таким скромним дарунком. Виславши до команди найрозумніших і найпроворніших з-поміж нас, ми таки добилися кращого зрозуміння наших бажань і пілоденного дозвілля на терені Зустрічі у п'ятницю, 25-ого серпня.

Серед багатьох гарних моментів, пережитих на "Вовчій Тропі", були і глибоко зворушливі, які залишаться в пам'яті на все життя.

Під час виведення "живої емблеми" Зустрічі над "Вовчою Тропою" кружляв літак, керований літуном-пластуном. Літак зник, коли випущено в повітря бальони і показався щойно тоді, коли вони піднесли високо вгору. Тоді літак, кружляючи, опускався кількакратно понад площею Зустрічі дуже низько, а барабани нашої оркестри кожноразно вітали його спеціальним салютом, знаним у військових оркестрах як

"туш-ролл". Тоді відчувалося, що всі ми, учасники Зустрічі, такі близькі, такі рідні, наче в нас одне серце й одна душа.

Для мене, як члена оркестри-барабанщика, що разом з другими друзями віддавав цей салют, ці хвилини були особливо зворушливими.

Я чувся також дуже зворушеним, коли попри нас, невелику групу торонтської оркестри, продефілювали на закінчення Зустрічі усі її учасники в окремих уладах.

Усім, хто підходив до членів оркестри, і не скупився прихильними висловами признання для нас, я відчув — і тут висловлюю — щирю вдячність. Для нас ці признання були великою заохотою для дальшої праці, бо в трудних умовах нерідко знеохочувались ми, і не раз виглядало, що оркестра перестане існувати.

Проводові Зустрічі я рівнож вдячний за честь, яку вони виявили нашій оркестрі, запрошуючи нас пригравати під час майже усіх імпрез і дефіляд Зустрічі.

СКОВ!

Пл. уч. Маркіян Головатий,
XI-ий курінь, Торонто.

Провідник барабанщиків
Пластової Маршової Оркестри.

НАШ

РІЗДВЯНИЙ ЯРМАРОК

У грудні 1972 р. перший раз в історії Пластової Станції в Лос Анджелес відбувся різдвяний ярмарок.

Вже кілька місяців перед базаром кипіла робота в пластовій домівці. Новачки декорували кусники мила і вміть із них поставали кольорові, блискучі лебеді та черепашки. Юначки в поодиноких гуртках прикрашували кораликами кулі на ялинку, вишивали серветки і подушечки на шпильки та робили інші малі ручні робітки.

У день базару заля під церквою перетворилася у велике рухливе муравлище. Сувалися столи, накривалися обрусами та укладалися речі на продаж і на показ. На окремому столі укладено печиво та солодоші.

На фото: Юначки Пластової Станиці в Лос Анджелес продають свої вироби на різдвяному ярмарку.

Пластунки у вишиваних блюзках усміхалися з-поза столів, щоб додати охоти гостям купувати їхні вироби. Пані з Пластприяту приготували смачні голубці і вареники для всіх відвідувачів. Ніхто не пішов додому голодний і не зробивши великих закупів.

Сподіваюся, що цей базар у нашому пластовому осередку повториться і в наступному році з таким самим або і кращим успіхом!

Пл. розв. Н. Терлецька
Лос Анджелес

АДЕЛАЇДСЬКІ СТАРШІ ПЛАСТУНИ ГОТУЮТЬСЯ ДО МАНДРІВ У ЖИТТЯ

Група старших пластунок і пластунів з Аделаїди: зліва до права — Будас, О. Качмарська, Н. Суходольська, І. Снятинська, Ю. Цюрак, О. Полатайко, Ю. Снятинський, зліга на колінах: Х. Ярова, О. Муравська, С. Цюрак.

Недавно група старших пластунок і пластунів з Аделаїди відбула в кінці тижня триденне таборування, яке zorganizувала своїми власними коштами, щоб поглянути на ту стежку, якою їм прийде

вести майбутнє покоління під прапором, на якому виписані Бог і Україна.

Цей короткий табір відбувся дуже успішно, хоч австралійське сонце дуже тепло всміхалося та

припрошувало полежати, а не морочити собі голови поважними проблемами. Все ж наше старше пластунство не звертало на це уваги та, добре викупавшись у басейні на пластовій оселі в горах, загравши відбиванку з гостями (яких запросили собі на пораду з інших націй, що так само закочують рукави та беруться мандрувати своїми стежками), причарували їх мистецькою виставкою, що її приготували пластунки власними білими ручками — а тоді взяли до обговорювання важливих актуальних проблем, до запитів та виміни думок.

Увечері на ватрі обмінялися цікавими скечами, пов'язали піснями з акордіоном, гітарою та оркестрою з кухні (каструлі, покритишки, ложки і т. п.), в якій сольові точки відіграла машинка до писання. Маляри — наші гості — гучно оплескували всі точки, в яких не останню роль грали також комарі.

Тяжко сказати, що зробило з цього з'їзду найбільше враження на учасників і які будуть наслідки нашої виміни думок. Добре було б, якби батьки та старші деколи зацікавилися, що їхнім дітям лежить на серці та чи не затажко буде їм цей тягар нести в дальшу дорогу життя, а наші школи, щоб не перевантажували дітей тяжкою історією, великою географією і незрозумілою політикою, а звертали більше уваги на українську мову дітей та на те, щоб вони більше співали українських пісень — то може б нас було далеко чути та не погубилося б нас так багато на життєвій дорозі.

Тамара Ситник
Аделаїда

Іспит зрілості

Матуральний іспит Курсів українознавства Свято - Миколаївської школи в Торонто здали минулого року такі учні:

С. Віневич, І. Біян, А. Брездень, А. Гобрей, М. Гошуляк, І. Дичковська, О. Дуранті, І. Закалужний, М. Ільків, Л. Ксьондзик, Б. Кулик, Б. Кушнір, В. Лисий, Д. Медичкий, В. Мудик, А. Муцківська, Р. Пашковська, Р. Ринда, Л. Стадник, М. Татарин, М. Федак, А. Цибульський, О. Щепанська.

(Товстим друком відмічені прізвища абітурієнтів, що закінчили іспит зрілості з відзначенням).

Матуральний іспит закінчився зустріччю градуантів та їхніх батьків з опікуном школи, о. деканом І. Сиротинським, управителькою школи мгр. Я. Зорич та членами іспитової комісії. Для градуантів було це завершенням їхнього довголітнього навчання з ділянки українознавства, а для учительського збору та батьків вдовolenням, що довга праця та труд над вихованням української молоді увінчалися успіхом. Градуантів прощала М. Дендерис, учениця 4-ого курсу, а о. декан І. Сиротинський, д-р В. Ісаїв та п. мгр. Я. Зорич дали градуантам напрямні для їхнього самостійного життя, як українців. Вони звернули увагу на необхідність жити творчо, мати духові потреби, наві'язуючи до джерел класиків нашої літератури, а зокрема патріотичної поезії О. Теліги, та прикладів творчої сучасної молоді в Україні. Градуантка О. Дуранті та представники батьків своїм словом подяки закінчили дружню вечірку.

Роздачā свідомств зрілості відбулася під час вечері 29 квітня у залі готелю Роял Йорк. Це було велике родинне свято для градуантів, їхніх виховників-учителів, батьків і рідних та приятелів. Зайвим було б переповідати деталі вечора, однак хочемо поділитися з читачами змістом слова градуанта А. Цибульського, з огляду на його аналізу життя молодого українця в Канаді. Ось декілька його думок:

“Життя кожної людини складається з етапів, які сліднують один по одному, на себе взаємно впли-

Градуант, пл. юн. скоб Андрій Цибульський, промовляє під час святкової градуаційної вечері.

вають, себе взаємно доповняють і спільно формують людину. Кожний з цих етапів не надто помітний, не завжди цікавий, не легкий і не завжди приємний. Приходиться в ньому людині часто відмовляти собі всяких приємностей, щоб виконати завдання, заплановані самою людиною чи опікуном або дорадником. Таких етапів у нашому житті ми мали небагато, але яке велике значення вони вже мають на формування наших душ, характерів та національного світогляду.

Перший етап — це наше дитинство. Це час, коли наші батьки нас охрестили і привели до нашої рідної церкви, де ми закріпили нашу приналежність. Одночасно з цим батьки дали нам рідну українську мову, яка відкрила нам усі можливості дальшого життя у нашому національному середовищі.

Трохи пізніше, паралельно з церквою та домашнім середовищем, великий вплив на наш розвиток мала школа. Під проводом наших учителів, перше у рідній школі, а відтак на курсах українознавства, ми збагачували наше знання з різних дисциплін українознавства та кристалізували наші національні почуття. У нижчій школі ми були менше під впли-

вом зовнішнього світу і мали менше проблем. З часом, як наші зацікавлення ширшали, труднощів ставало щораз більше, а їх вплив віддзеркалювався на якості наших досягнень.

Кінчаючи час навчання у нашій українській школі, ми реасумуємо наші можливості та досягнень. Чим ми є і що собою представляємо — це результат великого вкладу наших батьків, отців катехитів та наших учителів, а також нашої праці над нами самими. Ми оцінюємо цей великий вклад наших виховників, бо завдяки їм ми сьогодні градуанти-українці, і хоч будучи далеко від Батьківщини, вміємо її любити та гордитися нею.

Хай цих кілька слів буде виявом вдячності нашим виховникам, які передавали і переливали в нас своє знання і свої ідеали та так невсипущо працюють для українських дітей. Щире вам спасибі...

Юнак скоб Андрій Цибульський
Торонто

АРКА ЗАХІД

це не лише

**модерна українська книгарня
і крамниця гарних дарунків,
але також**

**справжній мистецький осередок
для обслуговування українців
Торонто та дооколичних місцевостей.**

- книжки, часописи і журнали;
- грамофонні пластинки, радіоприймачі, друкарські машинки;
- різьба, кераміка, образи, кришталі, порцеляна, полотна і нитки “ДМС” до вишивання, вишивки, жіночі хустини;
- великий вибір гарних дарунків на різні okazji;
- висилка пакунків в Україну.

ARKA WEST

2282 Bloor St. West,

Toronto 21, Ont.

Telephone: 762-8751

ПЕРЕМОЖЦІ З ЧІКАГО

На фото: Дружина 25-го Куреня УПО-ів з Чікаго сидить Зенон Цебрівський, тренер, на колінах зліва: Юрій Куріца, Борис Маркевич, Йосиф Мицик, стоять зліва: Роман Ткачук (капітан дружини), Роман Сікачовський, Іван Чучула, Андрій Бровар, Роман Марушка.

Під час минулорічної Ювілейної Пластової Зустрічі на "Вовчій Тропі" найбільше популярними поміж усіма спортовими змаганнями були мистецтва у відбиванці.

Найбільший успіх досягнула Пластова Станиця в Чікаго тому, що її юнаки та юначки добули перші та треті місця.

Відбиванкові змагання тривали три дні, і в їх фіналі дружина 25-го куреня УПО-ів з Чікаго виграла повні емоції змагання із 5-тим куренем УПО-ів з Ньюарку. Дружина 7-го куреня УПО-ів з Чікаго добула враз із дружиною 5-го куреня УПО-ів з Ньюарку друге місце, але в елімінаціях 7-ий курінь з Чікаго одержав 3-тє місце.

У відбиванкових змаганнях юначок перше місце зайняла дружина 6-го куреня УПО-ок з Чікаго, а друге юначки з Клівленду.

Пл. розв. Юрій Куріца

ЛІТЕРАТУРНА ЗАГАДКА

(Подав вуйко Влодко)

Пояснення до малюнку: Квадрати від ліва направо дають назви з відомої поеми. Радимо її переглянути, а тоді при допомозі пояснень, які подаємо нижче, напевно знайдете легко бракуючі назви.

Середні квадратики, читані згори вниз, дають назву поеми. Автора її, якого відзначаємо у місяці травні, не буде важко назвати.

Пояснення до загадки: 1. — Фрузя, 2. "Ох, — любий друже!", 3. Відтам до —, 4. Ведмідь —, 5. — славний замок, 6. —, цуцик, 7. Кіт —, 8. Вовк —, 9. Борсук —. (На місце rischi вставити відповідне слово)

РОЗГАДКА ВЕЛИКОДНЬОЇ ЗАГАДКИ

з "Юнака" ч. 4/1973.

**ХРИСТОС ВОСКРЕС
ОТ ГРОБА НИНІ!**

1. Хорив	9. Олень	17. Горох
2. Грива	10. Осика	18. Орлик
3. Бриль	11. Макар	19. Стопа
4. Пласт	12. Опера	20. Дроби
5. Серет	13. Серце	21. Чайка
6. Мороз	14. Преса	22. Серна
7. Кість	15. Слота	23. Спина
8. Свято	16. Отрок	24. Янгол
		25. Інгул

Байбараки

їх називають також:
ПЕТИКИ або **СЕРДАКИ**
з вовняного матеріалу

ручно
шиті, плетені і вишивані
можна набути
у фірмі

MAMAJ
Enterprises Ltd.

408 MAIN STREET,
WINNIPEG, MANITOBA, R3B 1A7
PHONE: (204) 942-3721

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ

Українського Робітничого Союзу

ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ ПЕРЕДОВОЇ БРАТСЬКОЇ УСТАНОВИ
УКРАЇНСЬКИХ ЛЮДЕЙ В КАНАДІ І АМЕРИЦІ

Модерні — першої класи — забезпечені поліси на життя;
Допомога окваліфікованим і немічним членам; Стипендії і сти-
пендійна допомога студіюючій молоді у вищих школах;
Дитячі підприємства, таборування і Курси Українознав-
ства; "Народна Воля", "Форум" журнал молоді в англій-
ській мові і відпочинкова оселя "Верховина".

По ближчій інформації пишть або телефонуйте до місцевих
секретарів і організаторів УРСюзу; до його головного орга-
нізатора на Канаду Анатолія Білоцерківського на адресу:
490 Oka St., LaSalle, Quebec, Canada, Tel. (514) 366-1775
або до Гловної Канцелярії УРСюзу — 440 Wyoming Ave.,
Scranton, Pa., U.S.A. Tel. (717) 342-0937.

УКРАЇНСЬКЕ БЮРО ПОДОРОЖІ
Теодосія Волошина

Astro Travel Service

2198 BLOOR ST. WEST — TORONTO 9, ONTARIO
Telephone: 766-1118 & 766-1119

- Полагоджує всі справи у зв'язку із спровадженням рідні з України та інших країн Східної Європи.
- Продає квитки на всі літунські, корабельні та автобусові лінії світу.
- Нотаріально завірює всі потрібні документи.

ВЕСЕЛКА

144 Друга Есеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.
* Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
* морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
* шкільне і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи
«Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

У ПАМ'ЯТЬ НАШОГО ДРУГА

У лютому ц. р. відійшов передчасно від нас сл. п. пл. сен. Дмитро ПІЛЕЦЬКИЙ — довголітній станичний і виховник Пластової Станиці в Чикаго, наш великий і щирий друг.

Наш журнал був Йому завжди близьким, і він пересилав для нього не лише дописи про діяльність пластунів у Чикаго, але і грошові датки як теж постійно клопотався його долею. Ще коротко перед смертю писав до нас у справі допису про виставу "За сестрою", у якій брало участь багато пластунок і пластунів. На жаль, видрукованого допису вже не довелося Йому побачити...

Знаючи як були близькі серцю сл. п. пл. сен. Д. Пілецького всі пластові видання та як Він жив Пластом і турбувався його майбутнім — дружина Покійного, Ореста, сама пластунка від наймолодших років, переслала на наші руки 785 ам. дол., зібраних замість квітів на свіжу могилу пл. сен. Д. Пілецького серед друзів пластунів, з проханням розділити їх на пресфонд "Готуйсь", "Юнака" і "Пластового Шляху". Коли робимо це, дається нам, немов наш вірний Друг Дмитро ще із засвіту допомагає "Юнакові" так, як це робив довгі роки свого пластування.

І так Він далі з нами, і буде серед нас завжди, бо своїм життям дав приклад постави справжнього пластуна. Його троє дітей — Адрияна, Марко і Тетяна, зразкові члени Пласту, напевно продовжуватимуть батьковий спосіб пластування, а з ним співпрацю і дружбу з нашим журналом.

Редакція "Юнака"

Замість квітів на свіжу могилу
св. п.

пл. сен. довіря ДМИТРА ПІЛЕЦЬКОГО
довголітнього станичного Пластової Станиці в Чикаго та дуже відданого приятеля і співробітника "Юнака", що відійшов так передчасно на Вічну Ватру 9-ого лютого ц. р., склали пластуни і пластунки, члени Пластової Станиці в Чикаго: на пресфонд "Готуйсь" — \$250.00, на пресфонд "Пластового Шляху" — \$250.00 і на пресфонд "Юнака" — \$285.00, разом \$785.00.

У невимовному жалю і смутку повідомляємо Членів наших Куренів, все Пластове Братство та Українську Громаду, що 9-ого лютого ц. р. в Чикаго, США, на 47-му році життя відійшов від нас передчасно на Вічну Ватру

наш незабутній Друг

сл. п. пл. сен.

інж. ДМИТРО ПІЛЕЦЬКИЙ

визначний винахідник, інженер будівництва, громадський і пластовий діяч, виховник і провідник.

Дружині Покійного, Оресті, дітям-пластунам: Адриянові, Маркові і Тетяні та всій Родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

**ПРОВДИ 3-ого КУРЕНЯ УСП
і 3-ого КУРЕНЯ УПС
"ЛІСОВІ ЧОРТИ"**

У невимовному жалю і смутку повідомляємо Членів наших Куренів, все Пластове Братство та всю Українську Громаду, що 23-ого лютого ц. р. у Філадельфії, США, на 68-му році свого трудовитового життя відійшов від нас на Вічну Ватру

наш незабутній Друг

св. п. пл. сен.

д-р ПЕТРО ІСАЇВ

визначний науковець, учитель-виховник, громадський діяч, публіцист, пластовий діяч, виховник і провідник.

Достойній Дружині Покійного, Ярославі, членам нашого Куреня УПС: синам Покійного, Всеволодові та Іринесві, і братові Покійного, Василеві, доньці, Ользі Гайдук з чоловіком Михайлом, і синові Юрієві та всій Родині висловлюємо наші найглибші співчуття.

**ПРОВДИ 3-ого КУРЕНЯ УСП
і 3-ого КУРЕНЯ УПС
"ЛІСОВІ ЧОРТИ"**

Замість квітів на свіжі могили наших незабутніх курінних Друзів, пл. сен. ПЕТРА ІСАЄВА і пл. сен. ДМИТРА ПІЛЕЦЬКОГО, складалемо 50.00 дол. на пресфонд "Юнака".

Замість квітів на свіжу могилу
мого дорогого Друга
св. п.

пл. сен. **ДМИТРА ПІЛЕЦЬКОГО**
з Чикаго, США,
складаю \$25.00 на пресфонд "Юнака".
Пл. сен. **ПАВЛО ДОРОЖИНСЬКИЙ**
Нью-Йорк, США

Замість квітів на свіжу могилу
нашого курінного Друга
св. п.

пл. сен. **ПЕТРА ІСАЄВА**
з Філадельфії, США,
складасмо \$80.00 на пресфонд "Юнака".
Члени Кодла 3. Кур. УСП і 3 Кур. УПС
"ЛІСОВІ ЧОРТИ"
у Філадельфії, США.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. пл. сен.
проф. д-ра **ПЕТРА МАРКІЯНА ІСАЄВА**
з Філадельфії, США,

мого найдорожчого Брата, що відійшов на Вічну Ватру
в п'ятницю, 23-ого лютого ц. р., складаю у великому
смутку 60.00 німецьких марок на пресфонд "Юнака".

Пл. сен. **ВАСИЛЬ ІСАЇВ**
Аахен, Німеччина

Замість квітів на свіжу могилу

сл. п.
інж. **РОМАНА ГОЙДИША**
з Нью-Йорку,

чоловіка нашої довголітньої пластової подруги та
товаришки праці у Пластовій Станиці в Нью-Йорку,
пл. сен. кер. **ЕВСТАХІЙ ГОЙДИШ**, складасмо на
пресфонд "Юнака": члени **БУЛАВИ КОША ПЛАСТУ-**
НОК в Нью-Йорку — 12.00 дол. і пл. сен. **ОЛЬГА**
КУЗЬМОВИЧ, Бабилон, США, — 10.00 дол.

Замість квітів на могилу

св. п. **ЄВГЕНА ХМІЛЬОВСЬКОГО**

широкого приятеля пластової молоді, особливо добродія
Новоульмівського пластового осередку в Німеччині,
що упокоївся на 51-му році життя 10-го вересня 1972 р.
в Новому Ульмі, Німеччина, складасмо \$10.00 на
пресфонд "Юнака".

Пл. сен. **ЛЮБОМИР** і пл. нов. **ІОРИЙ ГІЛЬТАЙЧУКИ**
Мюнхен, Німеччина

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. пл. сен.
проф. д-ра **САВИ НИКИФОРЯКА**
з Нью-Йорку, США,

складасмо \$25.00 на пресфонд "Юнака".

ВОЛОДИМИР і МІЛЯ РЕННЕРИ
Озон Парк, Н. Й., США

Замість квітів на могилу
мого священика

св. п. пл. сен.
О. ІВАНА БАЛУКА

що згинув у автомобільній катастрофі в Буенос Айрес,
Аргентина, складаю \$5.00 на пресфонд "Юнака".

Ст. пл. **ХРИСТЯ ЧУЧКЕВИЧ**
Клівленд, Огайо, США

Замість квітів на могилу
св. п.

пл. сен. **АНТОНА ХУХРИ**
з Кергонксону, Н. Й., США,

склади з нагоди перших роковин від дня Його смерти
на пресфонд "Юнака": Ірина **ДЕРЕШ** — \$10.00,
Родина Л. і З. **КОЗАКІВ** — \$15.00, Родина В. і Є.
ШИШАЙЛІВ — \$15.00, разом \$40.00.

Ратерфорд, Н. Дж., в березні 1973 р.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. **ІРИНИ ДЕРЕШ**
з Ратерфорду, Н. Дж., США,

складасмо на пресфонд "Юнака" \$10.00,
а на пресфонд "Готуйсь" \$5.00, разом \$15.00.

Пл. сен. **МИКОЛА і ОКСАНА КОРОПЕЦЬКІ**
Балтімор, Мд, США

Замість квітів на свіжу могилу

бл. п. **О. САВЧАКА**
з Мелборну, Австралія,

складасмо \$23.65 на пресфонд "Юнака".

**

Замість квітів на свіжу могилу
Батька членки Кр. Пл. Старшини в Австралії,
ст. пл. Галі Покусай,

бл. п. **ІВАНА ПОКУСАЯ**
з Мелборну, Австралія,

складасмо \$28.00 на пресфонд "Юнака".
КРАЙОВА ПЛАСТОВА СТАРШИНА
в Австралії

**СПИСОК ДАТКІВ
НА ПРЕСОВИЙ ФОНД «ЮНАКА»,
що вплинули до 20 квітня ц. р.**

США:

● Замість квітів на свіжу могилу св. п. пл. сен. дов. **ДМИТРА ПІЛЕЦЬКОГО** великого приятеля та співробітника «Юнака», довголітнього станичного Пл. Станиці в Чикаго, склали друзі і подруги та приятелі Пласту на пресфонд «Юнака». «Готуйсь» і «Пластового Шляху» — по \$50.00: О. і В. Попелі, по \$25.00: Р. і С. Барановські, Ю. і В. Грабці, Я. і Ю. Кокорудзи, М. і Т. Дахнівські, М. і І. Мигалі, І. Мула, В. Соколовський, 2-ий Відділ ОДВУ, П. і Г. Харуки, по \$20.00: В. і С. Габи, І. і А. Васинчуки, В. і М. Голіани, Я. Войнарівський, І. і Д. Комарянські, З. Комарянський, Г. і Н. Лозинські, Т. і А. Лиськевічі, Ч. і Г. Павловські, Б. і О. Ткачуки, Ю. і О. Яримовичі, Л. і Л. Цепинські, по \$15.00: Д. і Л. Барановські, Р. і С. Цегельські, по \$10.00: І. і М. Лисейки, Т. і І. Схеніси, В. і Е. Ястрембські, В. Литвин, О. і М. Гуки, Р. і Л. Залуцькі, О. Когут, І. Пежанська, П. і І. Поповичі, Е. і Р. Войнарівські, Р. і Г. Заяці, М. Тимяк, В. і М. Нагірні, І. Долга, С. і А. Долгі, Е. і М. Долгі, П. і О. Турули, Е. Бурячинський, А. і І. Мельники, о. Е. і Я. Цегельські, О. Лобачевська, п. Когут, по \$5.00: О. і І. Каравани, А. і Л. Коломийці, Н. Ванчицька, Д. і І. Стичені, разом на усі журнали складено \$785.00, які розділено на «Готуйсь» — \$250.00, на «Пластовий Шлях» — \$250.00 і на «Юнака» — \$285.00

28-ий Курінь УПЮ-ок ім. кн. Ольги, Клівленд \$100.00

● Замість квітів на могили незабутніх курінних, Друзів, пл. сен. Петра Ісаєва і пл. сен. Дмитра Пілецького, Проводи 3-ого Куреня УСП і 3-ого Куреня УПС «Лісові Чорти» 50.00
Пластунки з Кентону 25.00

● В першу річницю від дня смерті св. п. пл. сен. інж. Антона Хухри з Кергонксону, Родина Л. і З. Козаків — \$15.00, Родина В. і Є. Шипайлів — \$15.00 і Ірина Дереш — \$10.00 усі з Ратерфорду, США, разом 40.00

● Замість квітів на могилу св. п. проф. д-ра Сави Никифоряка з Нью-Йорку Володимир і Міля Реннери, Озон Парк 25.00

● Замість квітів на могилу сл. п. інж. Романа Гойдиша з Нью-Йорку члени Булави коша пластунок в Нью-Йорку — \$12.00 і пл. сен. Ольга Кузьмович, Вавилон — \$10.00, разом 22.00
Інж. Роман Баранський, Йонкерс 16.00
пл. сен. Дарія Хухра, Кергонксон, в пам'ять свого мужа св. п. пл. сен. Антона Хухри 15.00
● Замість квітів на могилу св. п. п. Ірини Дереш з Ратерфорду, США, пл. сен. Микола і Оксана Коропецькі, Балтімор 10.00
● Із «Сіроманської вечірки», що відбулася в домі пл. сен. Любомира і Лариси Онишкевичів у Трентоні 10.00
48-ий Курінь УПЮ-ок ім. Марії Заньковецької, Лос Анджелес 10.00
ст. пл. Юрій Тарасюк, Трентон 10.00
пл. юн. Роман і Софія Коропецькі, Мурстовн 10.00
пл. юн. Доня Сушків, Енгелвуд 7.50
пл. сен. д-р Роман Барановський, Гаятсвілл 6.00
пл. юн. Мирон Красій, Фармінгтон 6.00
пл. юн. Мирон і Юрій Обаранці, Трентон 5.00
● Замість квітів на могилу св. п. о. Івана Валука з Буенос Айрес, Аргентина, ст. пл. Христя Чучкевич, Клівленд 5.00
пл. юн. Христя Яворська, Ньюарк 5.00
пл. юн. Аскольд і Арета Буки, Філядельфія 5.00
пл. юн. Орест Дуб, Воррен 4.50
пл. сен. Орест і Аня Гаврилюки, Сілвер Спрінг 4.00
пл. юн. Мирон Гудз, Гартфорд 4.00
пл. юн. Марта і Зеня Паш, Кергонксон 4.00
пл. юн. Олег Воловодюк, Ньюарк 3.00
пл. юн. Ірка Квірибах, Чикаго 2.50
пл. юн. Андрій і Марія Мадаї, Філядельфія 2.50
пл. юн. Зірка Смал-Стоцька, Парма 2.50
пл. юн. Зірка Стебельська, Ньюарк 2.50
ст. пл. Ірина Мостович, Лексінгтон 2.50
пл. юн. Катря Жизномирська, Весталь 2.50
ст. пл. Люба Мазяр, Мейпелвуд 2.50
пл. юн. Дарія Смігуровська, Парма 2.50
пл. юн. Микола Брожина, Нью-Йорк 2.50
пл. юн. Андрій Реннер, Озон Парк 2.50
пл. юн. Христя і Ірина Давилишини, Чикаго 2.50
пл. юн. Марта Костишин, Кліфтон 2.50
пл. юн. Оріся Ганушевська, Норт Провіденс 2.50
ст. пл. Марія Леськів, Філядельфія 2.50
пл. юн. Марта Штомпіль, Джерсі Сіті 2.50
пл. юн. Ростислав Сторожук, Воррен 2.50
ст. пл. Юрій і пл. юн. Рома Юркевичі, Мейпелвуд 2.50
пл. юн. Люба Сіра, Байонн 2.50
ст. пл. Андрій Заяць, Чикаго 2.50
ст. пл. Богдан Плешкевич, Чикаго 2.50
пл. юн. Роман Вабій, Норідж 2.50
пл. юн. Мона Снилик, Санта Моніка 2.50
пл. вірл. Оленка Сайкевич, Воффало 2.50
пл. юн. Мирон Клос, Джемейка 2.50
пл. юн. Олег Панькевич, Нью-Брансвік 2.50
ст. пл. Оксана Гаврилюк, Нью-Йорк 2.50
пл. юн. Олена Васинчук, Лейк Форест 2.50
пл. юн. Христя Дякунчак, Грінфілд Парк 2.50
пл. юн. Зенон Бурштинський, Чикаго 2.50
пл. юн. Михайло Сосяк, Лейтем 2.00
пл. юн. Андрій Дзерович, Флашинг 2.00

пл. юн. Зенон Цибрівський, Мілвокі	2.00
пл. юн. Даня Шебунчак, Монтклер	2.00
пл. юн. Степан Сідлярчук, Бостон	1.50
ст. пл. Адріяна Тимак, Піттсбург	1.50
пл. юн. Христя і Михайло Хариші, Довнерс Гров	1.50
пл. юн. Тереня Малиновська, Парма	1.50
пл. юн. Олександр Данилюк, Мейпелвуд	1.50
пл. юн. Ярослава Штинь, Кемпбел	1.50
пл. юн. Розанна Кузьмин, Воррен	1.00
пл. юн. Лариса Кулинич, Йонкерс	1.00
пл. юн. Роксоляна Пенцак, Ньюарк	1.00
пл. юн. Ліда Пришляк, Клівленд	1.00
пл. юн. Ліда Семущак, Вудсайд	1.00
пл. юн. Олег Дробощий, Вовлінг Грін	1.00
пл. юн. Андрій Лещинин, Рочестер	1.00
пл. юн. Марта Вояр, Аппер Садл Рівер	1.00
пл. юн. Роман Чавс, Йонкерс	1.00
пл. юн. Леся і Юрій Поповичі, Балтімор	0.50
пл. юн. Павло Роспутько, Філадельфія	0.50
США разом	787.00

КАНАДА:

пл. юн. Лада і Лариса Лазори, Торонто	10.00
пл. юн. Христя Кушмелин, Торонто	7.50
ст. пл. Іван і пл. юн. Таня Тодосійчуки, Едмонтон	6.00
пл. юн. Лев Головатий, Торонто	6.00
Софія Вацук, Торонто	5.00
пл. сен. Богдан Олійник, Едмонтон	5.00
пл. юн. Леся і Ірка Хичії, Торонто	5.00
пл. юн. Марта і Ліда Винницькі, Торонто	2.50
пл. юн. Ірка і Таня Корди, Торонто	2.50
пл. юн. Мирон Варицький, Судбури	2.50
пл. юн. Леся і Роман Довгі, Едмонтон	2.50
пл. юн. Марія і Володимир Кривуляки, Вінніпег	2.50
пл. юн. Анна і Володимир Кордюки, Торонто	2.50
пл. юн. Роман Будний-Кальба, Монреаль	2.50
пл. юн. Ліда і Рома Войки, Монреаль	2.50
пл. юн. Андрій Мацко, Торонто	2.50
пл. юн. Рома Гуцуляк, Ошава	2.50
пл. юн. Петро Шліхта, Торонто	2.50
пл. юн. Андрій Рудницький, Монреаль	2.50
пл. юн. Марія і Богдан Небелюки, Іслінгтон	2.50
пл. юн. Маркіян Лазурко, Кенора	2.50
пл. юн. Володимир Держко, Торонто	2.00
пл. юн. Марта і Петро Сабари, Вінніпег	2.00
пл. юн. Орест і Христя Жаровські, Торонто	2.00
пл. юн. Богдан Цимбалюк, Торонто	1.50
пл. юн. Віра Слюзар, Вінніпег	1.50
пл. юн. Наталка і Данило Стрілецькі, Монреаль	1.50
пл. юн. Іван Клос, Вінніпег	1.00
пл. юн. Іван ЛКос, Вінніпег	1.00
пл. юн. Мирося Романович, Вінніпег	1.00
пл. юн. Андрій Бережницький, Монреаль	1.00
пл. юн. Володимир Ціховлас, Монреаль	1.00
пл. юн. Христя Навальковська, Гамільтон	1.00
пл. юн. Надя Гарапа, Торонто	1.00
Канада разом	97.00

ЗАКОРДОН:

● КПСтаршина в Австралії замість квітів на могилу св. п. О. Савчака з Мелборн, Австралія	23.65
--	-------

● КПСтаршина в Австралії замість квітів на могилу св. п. Івана Покуся з Мелборну, Австралія, Батька ст. пл. Галі Покусай	28.03
● Пл. сен. Василь Ісаїв, Ахен, Німеччина, замість квітів на могилу Брата, св. п. пл. сен. д-ра Петра Маркіяна Ісаєва з Філадельфії, США	21.00
● Пл. сен. Любомир і пл. новак Юрій Гільтайчуки з Мюнхену, Німеччина, замість квітів на могилу св. п. Євгена Хмільовського з Нового Ульму, Німеччина	10.00
Пластова Станиця у Вольвергемптоні, Велика Британія	7.40
Закордон разом	90.08
Усі разом у цьому списку	\$974.08

● Усім жертводавцям склалася на цьому місці нашу ширю подяку за їхні датки на пресфонд "Юнака". Ці датки допомагають нам у великій мірі продовжати наше видавниче діло.

Обов'язково прочитайте це!

Якщо бажаєте допомогти

"ЮНАКОВІ"

складіть свій даток

НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

● Тому що самих прибутків з передплат і оголошень не вистачає на покриття всіх видавничих видатків "Юнака", мусимо прохати передплатників і читачів складати датки на пресфонд "Юнака" так, як це роблять адміністрації наших інших українських журналів і часописів.

● У бюджеті на 1973 р. заплановано прибутків з датків на пресфонд "Юнака" на суму \$3.500.00. Досі одержала наша Адміністрація від початку цього року \$1.644.26

ПОТРІБНО ЩЕ СКЛАСТИ \$1.855.74

● Якщо Ви ще досі не вислали свого датку на пресфонд "Юнака", **ЗРОБІТЬ ЦЕ ЩЕ СЬОГОДНІ!**

● "Юнак" — це Ваш журнал! Дайте йому свою грошову підтримку! Якщо Ви її не даєте, то хто це має зробити?

АДМІНІСТРАЦІЯ "ЮНАКА"

ДО НАС ПИШУТЬ

● "Дорогі Друзі! Недавно я мандрувала з пластунами і пластунами з Аргентини по аргентинській провінції Місіонес, в якій 75 років тому першими поселенцями були українці, що приїхали сюди з Галичини. При цій нагоді зустрінула я там багато української молоді. Одному майбутньому пластунові хочу передплатити журнал "Юнак" на цей 1973 рік. На цю дарункову передплату "Юнака" посилаю Вам одночасно 10.00 бразильських крузейрів. Прошу подбати, щоб цей новий передплатник точно одержував "Юнака". В Аргентині буду до липня ц. р., а потім повертаюся до Австралії... Поздоровляю сердечно всіх дорогих пластових подруг і друзів з Редакції і Адміністрації "Юнака" нашим пластовим — Скоб!" — Ст. пл. Марта Стельмахів з Мелборну, Австралія.

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.

ПЛАСТУНИ і ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності
у найбільшій і найстаршій кредитівці
у Торонті

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?

ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!

Шадити щоденно учись!

Як будеш студент,

Той доляр, той цент

Тобі допоможе колись

Здобути знання, прожиток, ім'я!

● ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопоміч» платить 5% ДИВІДЕНДИ.

● КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ і СМАЧНИЙ ХЛІБ

та всякі інші печива
випікає

УКРАЇНСЬКА ПЕКАРНЯ

власниками якої є

Анна і Роман Вжесневські

THE FUTURE BAKERY

735 Queen St. West, Toronto 2-B, Ontario
Tel.: EM 8-4235

ПРАЦЯ І ОЩАДНІСТЬ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВАШУ МАЙБУТНІСТЬ!

● Ощадністеві
вклади без права
виписувати чеки

● Термінові вклади
(більші суми)
на 2 і більше років

5 $\frac{1}{2}$ %

6 $\frac{1}{2}$ %

- Студійні ощадністеві вклади на 7%!
- При виплатах уживайте наших чеків!
- Дасмо позики на догідні сплати!

Складайте Ваші ощадності
у кредитовій кооперативі

»БУДУЧНІСТЬ«

Buduchnist (Toronto) Credit Union Ltd.
140 Bathurst Street — Toronto 2-B, Ontario
Phone: 366-9863 & 366-4547

**Друкарня
КИЇВ**

виконує
всі
друкарські
роботи.

Друкуємо

- книжки
- часописи
- летючки
- афіші
- весільні запрошення
- фірмові друки

KIEV PRINTERS LTD. — Phone: 363-7839
860 Richmond St. West, Toronto 2-B, Ont.

Хто з Вас подорожує

- літаком
 - кораблем
 - поїздом
 - автобусом
- у Канаді чи поза Канадою
повинен купити подорожний квиток та одержати безплатно потрібні інформації і поради
в українському подорожному бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2445 A Bloor St. W., Toronto 21, Ont., Canada

Ціна: 75 центів RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТИВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВІНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів умілостей

БОРСУК

ІЖАК

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожночасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортові приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

- * КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!
- * ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ» ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!